

Venda: Bible for Mark

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Mark

1

¹Afha ndi u thoma ha mafhungo madifha a Yeso Kreste, murwa wa Mudzimu. ²Sa afho zwo nwaliwa kha Yesaya muporofita, "sedza, ndi khou rumela murunwa phanda ha tshifha^{tu}wo tshawu, ene a no do lugisa ndila yawu. ³Ipf la ene a no khou hwelela e dakan, "Lugisani ndila ya Murena; lugisani ndila dzawe dzi vphonale." ⁴Yohane oda, u lovhedza dakan na u funza uri vhathe vha lovhedzwe vha rembuluwe uri Mudzimu a vha hangwele zwivhi zwavho. ⁵Shango lothe la Judiya na vhathe vha Jerusalema vho ya khaye. Vho lovhedzwa nga ene mulamboni wa Yorodani, vha tshi bula zwivhi zwavho. ⁶Yohane o vha nguvho yo i tiwa nga ma vhudzi a gamela na banda la mukumba khunduni dzawe, ovha a tshi la nzie na vhutshi vha daka. ⁷Ari, "huna muⁿwe a no khou da murahu hanga a ri na man^a ufhira nne; thambo dza zwienda dzawe a thi ngo tea u gwadama ndi dzi vhofholole. ⁸Ndi khou ni lovhedza nga madi, fhedzi ene u do ni lovhedza nga maya mukhethwa. ⁹Zwo i teya nga ayo maduvha Yeso o bva Nazaretha shangoni la Galilea, a lovhedzwa nga Yohane mulamboni wa Yoradane. ¹⁰Yeso a tshi bva madini, a vhaba litadulu li tshi khou vuleya na maya u tshi khou tsela fhasi sa livha. ¹¹Lipfi la da li tshi khou bva li ta^qdulu, " u murwa wanga muthihi a ne nda mufuna. A ne a ntakadza." ¹²Muya mukhethwa wa mu kombetshedza uri a ye dakan. ¹³Ovha e dakan zwa ma^quvha a funia a tshi khou lingiwa nga sa^qthane. Ovha a na phukha dza shango, vha ruiwa vha mu shumela. ¹⁴Nga murahu ha u fariwa ha Yohane, Yeso o da Galilea u divhadza mafhungo a Mudzimu. ¹⁵Ari, "Tshifhinga tsho edana, na muvhoso wa Mudzimu wo no vha tsini. Rembuluwani ni^tende mafhungo madifha." ¹⁶Atshi khou tshimbila thungo ha lwanzhe lwa Galilea, O vhaba Simoni na Andrea mukomana wa Simoni vha tshi khou posela ma mbule lwanzhe, nga uri vho vha fari vha khovhe. ¹⁷Yeso a ri khavho, " iqani, ntevheleni, ndi do ni ita vha fari vha vhathe." ¹⁸Henehfo vha siya mbule dzavho vha mutevhela. ¹⁹Hafho Yeso a tshi khou tshimbila, A vhaba Jakopo rwana wa Zebediya na Yohane mukomana wawe; vho vha vhatshikepeni vha tshi lugisa ma mbule avho. ²⁰A vhabhidza, vha siya khotsi yavho Zebediya tshikepeni na vhashumi, vha mu tevhela. ²¹Vha da Khapenaume, nga Savhatha, Yeso o ya Sinagogo a yo funza. ²²Vhathe vha takalela ngudiso dzawe, nga uri o vha a tshi vha gudisa sa muthu a re na man^a hayi sa vha*niwali*. ²³Hovha huna muⁿwe muna o vha a na maya muvh kha Sinagogo a tavha mukosi, ²⁴Ari, "Ri teya u i tanⁱ nga iwe, Yeso wa Nazaretha? Wo da uri pwashkanya naa? Ndi a divha uri ndiwe nnyi. U mukhethwa wa Mudzimu. ²⁵Yeso a kayidza li muvhuya la sa^qthane ari, " Fhumula ibva khaye!" ²⁶Muya muvh kha mu wisela fhasi wabva khaye u tshi khou lila nga ipfi li hulwane. ²⁷Vhathe vho^{te} vha kanuka, vha vhudzisana, " ndi mini izwi? Pfunzo tswa i na man^a? U vhudza mi maya ya sa^qthane dza mu thomphai!" ²⁸Mafhungo nga ene a dala hothe kha dzingu la Galilea. ²⁹Sinagogo, vha da nduni ya Simoni na Andrea, vhaba vha Jakopo na Yohane. ³⁰Makhulu vha Simoni vho vha vho edela vha tshi kha lwala, vha vhudza Yeso nga hawo. ³¹A da, a mu fara nga tshanda, a mu vusa; u fhisa ho^{te} habva khaye, a thoma u vhaba shumela. ³²Nga madekwana duvha lo no wela, vho disa vho^{te} vha kha lwala na vha mi maya ya sa^qthane. ³³Vhathe vho^{te} vha doroboni vha kuvhangana munangoni. ³⁴O fhodza vhanzhi vha khou lwala nga malwadze ofhambanaho vha pandela mi maya ya sa^qthane, fhedzi hango tenda uri mi maya i ambe ngauri ya kha mu divha. ³⁵Ovuwa nga matsheloni, hutshe luswiswi; a tuwa bulegeni yo fhumulaho a rabela. ³⁶Simoni na vhaⁿwe vha naye vha munyaga. ³⁷Vha muwana vhari khaye, "Muthu wo^{te} u khou toda. ³⁸Ari, a ri yeni hunⁱwe fhethu, tsini tsini henehfa doroboni, uri ndi funze henengei. Ndi ngazwo ndo da ngeno. ³⁹A bva a mona Galilea yo^{te}, A funza Sinagogo na u ntsha mi maya ya Sa^qthane. ⁴⁰Ha da muthu a na vhulwadze havhu lephero. A luvhelela; a gwadama ari khaye, " Kha rali u tshi khou toda u ya ntanzwa. ⁴¹Nga mbilayelo, Yeso a vula tshanda tshawe a mufara, a mufara a ri khaye, Ndi khou toda. Ha fhole." ⁴²Henehfo vhulwadze ha vhu lephero habva khaye, a sala o tanzwa. ⁴³D Yeso a mufha ndayela a ri a tuwe. ⁴⁴Ari khaye, "usingo vhudza muthu, fhedzi tuwa, di u sumbedze vho tshifhe, u nikel u tanzwa hawu zwe Mushe a amba, sa vhu^{tan}zi khavho." ⁴⁵Fhedzi a bva a thoma u amba o vhofholowa a hasha mafhungo, zwa uri Yeso o vha a si tsha dzhena doroboni o vhofholowa fhedzi a dzula bulegeni yo dzumbamaho. Vhathe vha hana vha tshi da khaye vha tshi khou bva bulegeni dzo fhambanaho.

2

¹Honofhela maduvha nyana Yeso a vhaba Kapenaumi, zwa mbo di pfa la uri uhayani. ²Ha kuvhangana vhathe vhandzhi hadala, na munangoni, Yesu avha vhudza vhabfungo madifha. ³zwenezwo ha da vhathe vha tshi disa munna o omaho mirado; o hwalwa nga vhabba vhaba. ⁴Vha balelwa uswikelela tsini na Yeso nga nta ha gogo lavhathu, vha phula thanga ntha ha Yeso, ho novha na buli, vha tsisa thovho yo edelaho muna wawu oma mirado. ⁵A tshi vhaba fulufhelo lavho, Yeso ari kha munna a na mirado yo omawo, Nwananga, wo hangwelwa zwivhi zwau. ⁶Zwino vhanwe vhanwali vhamilayo vho vha vhodzula henehfo, vha elekanya vhari, ⁷"Ndingani munna uyu a tshi amba sa hezwi? U kha tambo nga dzina la Mudzimu! Ndi nnyi anokona u hangwela muthu zwivhi arali e si Mudzimu fhedzi?" ⁸Henehfo Yeso a divha mbiluni yawe zwe vha elekanya. Ari khavho, Ndi ngani nitshi elekanya zvezwo? ⁹Tshi sa kondi kha izwi ndi tshifhiyo u vhudza munna ana mirado yo omawo, 'Zwivhi zwa u zwohangwelwa' kana uri Takuwa, dzhiya thovho yau utshimbile? ¹⁰U itela uri nidiwhe uri murwa wa muthu una thendelo fhano fhasi ya u hangwela zwivhi," ari kha munna o omawo mirado, " ¹¹Ndiri khaiwe, takuwa, dzhiya thovho, u tuwe nduni yawu." ¹²A takuwa ngatshi hatu adzhiya thovho, a bva phanda ha vhathe vhothe, vhathe vha mangala vha renda Mudzimu, vhari, "Ari a thu u vhaba izwi." ¹³A dovha aya kudzini ya dzivha, gogo la vhathe la da kha ye, a lifunza. ¹⁴A tshifhira, a vhaba Levi nwana wa Alifeyosi odzula na....., "Ntevhela." A takuwa

amutevhela.¹⁵Yeso a tshi la nduni ya Levi na vha muthelo na vha ita zwivhi vha tshila na ye na vha funziwa, ngauri vho vha vho mutevhela vhe vhandzhi.¹⁶Musi vha nwali vha milayo, vho vhe ma Pharisei, vha tshi vhona Yeso a tshila na vha ita zwivhi na vha muthelo, vhari kha vhafunziwa vhawé, " Ndingania tshila na vha muthelo na vha ita zwivhi?"¹⁷Yeso a tshi zwipfa ari khavho, "Vhathu vho khwathaho a vhatodi nanga; fhedzi avho vhano vhaisala vhamudoda. Nne a tho dela vho vhathu lugawo, ndodela vhatshinnyi."¹⁸Zwino Yohanisi mufunziwa na vha Pharisei vho vho ḋi dzima zwiliwa. Vhanwe vhathu vha ḋi dzima zwiliwa, Ndingani mufunziwa wawu Yohanisi na vha Pharisei vha tshi ḋidzima zwiliwa, fhedzi vha funziwa vha wu a vha ḋidzimi zwiliwa?¹⁹Yeso ari kha vho, "Khonani dza mukwasha dzi nga ḋidzima zwiliwa mukwasha a tshe nadzo naa? Misi vha kha ḋivha na mukwasha vha nga si didzimi."²⁰Hu ḋo da mađuvha ane vha ḋo dzhielwa mukwasha, ndi hone, vha tshi ḋo didzima. A huna muthu a no nama ngubo yakale nga tshinamo tshiswa. Tshinamo tshiswa tshi ḋo kherula ngubo yakale, buli la vha lihulwane.²²Ahuna muthu a no shela veyini ntswa mikwamani ya mukumba wa kale. Veyini linga ḋo pwasha mukumba ha lovha veyini na mikumba. Veyini li shelwa kha mukumba muswa²³Nga ḋuvha la Sabatha Yeso a tshi fhira nga masimuni, vhafunziwa vhanwe vha tshimbila vha tshi tukhula khula dzamavhele.²⁴Vha Pharisei vha ri kha e, "Vhona, ndi ngani vhafunziwa vha tshi ita zwi songo fanela nga Sabatha?"²⁵A ri kha vho, "A no ngo vhuya na vhalo zwe Davida a ita musi a tshi shaya a na nqala_e na vhathu vhanwe_²⁶Zwila a tshi dzhena nduni ya Mudzimu musi Abiyathara a tshipfa muhulu, a ala vhurotho vho vhewaho phanda ha Mudzimu, zwe zwa pfi a zwi liwi nga muthu arali e si tshipfa, a fha zwinwe kha vhathu vhawé?"²⁷Yeso ari, "Sabatha yo itelwa muthu, asi muthu o itelwaho Sabatha.²⁸Ngauralo, Murwa wa muthu ndi Murena, na Sabatha mune wayo ndi ene.

3

¹Yeso a do vha a dzhena Sinagogo, na heneffo hovha huna munwe munna o swavha tshada. ²Vha nwe vhathu vha musedzela tsini uri vha vhone uri u do mufhodza naa nga duvha la Sabatha uri vha kone u mufha mulandu.³Yeso ari kha munna ana tshada tsho swavhaho, "Takuwa u ime vhukati ha vhathu vhote." ⁴A ri kha vhathu , " Zwina mulayo u ita zwa vhudi nga Sabatha kana u hu vhadza; Ndi utshidza muthu kana u vhulaha?" Fhedzi vha flumula.⁵A vha sedza vhote o sinyuwa, o tou tungufhala nga u vhona vho omisa mbilu dzavho, a ri khaye." Onyolosa tshada," A onyolosa, tshanda tshawe tsha fhola. ⁶Vha Pharisei vha bva nga tshi hatu vha toma uluka u muvhulaha na ma Herode⁷Zwino Yeso, na vha funziwa vhawé, vha bva vha tshiya lwadzhe, a tevhelwa nga gogo la vhathu vha bvaho Galile na Judia na ⁸Yerusalem na Idumia seli ha Jorodanina thungo dza Tira na Sidoni. Vhori vha tshipfa zwe avha a tshi ita , gogo la vhathu la da khaye.⁹A vhudza vhafunziwa vhawé uri vhamulugisele tshikepengandavha ya gogo lavhathu, u itela uri vhasa mupataledzi.¹⁰Ngauri o no fhodza vhandzi, ha vho da vhalwadze vhote vha panyeledzana uri vha mu fare.¹¹Misi muya muvhi i tshi muvhona, vhawa fhasi phanda hawe vha tshi lila vhari, "Iwe u nwana wa Mudzimu". ¹²A vha kaidza ari vhasi bule uri ene nnyi.¹³A gonya tavhani, a vhidza vhane a doda, vha da khaye. ¹⁴A nanga vha fumi mbili {a fha vhidza vha apostola} u itela uri vhavhe naye u vha ruma u yo divhadza mafhundo madifha,¹⁵a vha nea maaanda a u pandela minwiya mivhi. ¹⁶A nanga fumi mbili: Simoni, a mufha dzina la uri Pitirosi;¹⁷Yakobo nwana wa Zebedea, na Johanisi mukomana wa Yakobo, e a mufha dzina la uri Buanorigisi, line la amba uri, vhana vha mubvumo; na ¹⁸Andrisi, Philipi, Batholomio, Mateu, Thomasi, Yakobo nwana wa Alifosi, Thadeosi, Simoni muhali wa Mudzimu,¹⁹na Judasi Iscarioti, we a vho do mufheta.²⁰A aya hayani, gogo la vhathu la dovha lakuvhangana, vha kundwa na tshi fhinga tsha ula vhurotho. ²¹Musi vha muta wa hawe vha tshi zwi pfa, vha yo mu phara, ngauri ori, " O tangana thoho," ²²Vha nwali vha milayo vha bvaho Yerusalem vhari, " Oda nga muya wa Belizebel" na "Ngamuhulwane wa miya mivhi u pandela miya mivhi."²³Yeso a vha vhidzela khaye ari khavho ngazwifanyiso,"Sathani upandela hani Sathani?²⁴A rali shango la difhandekanya, lone mune shango helo linga si ime.²⁵A rali muta wa difhandekanya wone mune, muta uyo u nga si ime.²⁶Kana Sathani adiphandukela adifhandekanya, a nga si ime, fhedzi onoswika magumoni.²⁷Fhedzi ahuna anga dzhena nduni ya munna ana maadda a tswa zwithu zwawe a songo thoma amuvhofha, ndi hone a tshi do u guduba.²⁸Ngohohndiri kha vho iwe, zwivhi zwote zwa vhathu zwido fareliwa, na zwote zwi sa di vhelekani vha na zwa amba,²⁹fhedzi ane a vhuya a nyofola muya Mukhethwa onoyo anga sivhuya a hangweliwa na luthihi, fhedzi oita tshivhi tshi sahangwelwi.³⁰Yeso o ralo ngauri vho vha vhatshiri, " U na muya muvhi."³¹Mme a we na vhakomana vhawé vhada vha ima nda. Vha rumela ipfi, vha tshi muvhidza.³²Gogo lavhathu lodzula lomutingaledza lari khaye, "Mme wawu na vhakomana vha wu vhanda, vha ko udoda."³³A fhindula ari," Ndinyi mme na vhakomana vhanga?"³⁴A sedza vhathu vho mutingeledzawo ari, "Vhonani, khe vha mme na vhakomana vhanga!³⁵Ngauri nnyi na nnyi a ne a ita zwinotoda Mudzimu, honoyo ndiene mukomana wangá , na khaladzi yangá , na mme."

4

¹A dovha a funza nga thungo ha lwanzhe, gogo la vhathu lakuvhangana tsini naye. A dzhena tshikepeni tsho vhukati ha lwanzhe, a dzula kha tsho. Gogo lavhathu lithungo ha lwanzhe vhusiku hoṭhe.²A thoma u vha gudisa nga zwifanyiso zwo fhambanaho, kha ngudo yawe, a ri khavho.³"Thetshelesani! Mulimu obva a yo zwala mbeu. ⁴A ri a kho zwala, iqwe mbeu ya wela thungo ha ndila, ya liwa nga zwinoni.⁵Iqwe mbeu ya wela lutomboni, husina mavu manzhi. Heneffo ya mela nga uri a huna mavu manzhi.⁶Duvha la ri tshi bva, la fhisa zwiliṇwa, nga uri zwo vha zwisina midzi, zwa o ma. ⁷Iqwe mbeu ya wela kha miri ya mipfa. Miri ya mipfa ya a luwa ya ḫavha zwi medzwa, zwi sa bveledzi tshithu ngauri zwo ḫavhekaniwa.⁸Iqwe mbeu ya wela kha mavu a vhudi ya kona u a luwa zwavhuḍi ya engedza zwi kaniwa nga futharu, furathi, na madana na madana."⁹A ri , a ri na ndevhe dza upfa, nga a pfe!"¹⁰Musi Yeso a e the, vhanwe na vhafunziwa

vhawé vha vhudzisa nga zwifanyiso.¹¹ A fhindula a ri, "Inwi no dzumbululelwa tshiphiri tsha muvhoso wa Mudzimu. Fhedzi kha vhala vhasi vhashu zwe¹² zwi nga zwifanyiso,¹² U itela uri naho vho sedza, vha sedze, fhedzi vha singo vhona, na u ri hafho vha tshi khou pfa, vha pfe, fhedzi vha singo pfesesa, nga uri vha do rembuluwa na Mudzimu a vha farela."¹³ A ri khavho, "A ni pfesesi i tshi tshifanyiso? Zwinwe zwifanyiso ni do zwi pfesesa hani?"¹⁴ Muzwali o zwala ipfi.¹⁵ A vha ndi vhone vha ri thungo ha ndila, afho ipfi la zwaliwa hone. Afho vh tshi khou pfa, Heneffho Sa¹⁶thane a da adzhia ipfi lo zwaliwaho khavho.¹⁶ Iyi ndi yone mbeu yo zwaliwaho lutomboni; avho, ndi vhone vhe vhari vha tshi khou pfa ipfi vha li tanganedza nga mutakalo.¹⁷ Fhedzi a vha na mudzi khavho, fhedzi vho kondelela zwa tshifhinga nyana. Vha tshi vho tambudzea nga ipfi vha kho pfuralela ngau t¹⁸avhanya.¹⁸ Vhanwe ndi a vho vho zwaliwaho nga ngomu ha mipfa. Ndi a vho no pfa ipfi,¹⁹ Fhedzi nga u takalela zwa shango na u funesa lupfumo na u kanuka zwinwe zwithu zwi khou guma two ita u ri ipfi li songo tsha shuma, li sa vhi na mbvela phanda.²⁰ Vhanwe vho zwaliwaho mavuni a vhudi ndi a vho no khou pfa ipfi, vha li tanganedza la vha na mbvela phanda, futharu, furathi, ma²¹dana a ma²¹dana. "Yeso a ri khavho, "khoda na luvhone nduni u i sa kha mvuhelo kana fhasi ha mbete nna? U khou da na lo wa lu vheya vhudzuloni ha lo."²² Ahuna tsho dzumbwaho tshine tshi sa do divhiwa, na hone a hu na tshiphiri tshine tsha sa do bvela khagala.²³ A ri na ndevhe dza u pfa, kha pfe!"²⁴ A ri khavho, "Thetshelesani kha hezwo zwine na pfa, nga uri tshipimo tshine na shumisa tshi do shumiswa khavho, na hone zwa e ngedzwa khavho.²⁵ Nga uri muthu a na zwawe, u do e ngedziwa zwinwe, a si na tshawe, u do dzhielwa na zwitukutuku zwine a vha nazwo."²⁶ A dovha a ri, "Muvhuso wa Mudzimu u fana na munna o zwala mbeu tsimuni yaye.²⁷ Vhusiku u kho edela nga matsheloni, a vuwa, nga negei zwilinwa zwi tshi khou a luwa, naho a sa divhiuri ndi ngani.²⁸ Mavu ndi o ne a ne a itsa zwilinwa zwi hule: tshau thoma ndi tsinde, ha da khula, khula ya ko no i ta thoro.²⁹ Musi zwilinwa two vhibva, nga tshi hadu a dzhi segere nga uri tshifhinga tsha u kana tsho swika."³⁰ A dovha a ri, "Muvhuso wa Mudzimu ri nga u fanyisa na mini, kana ri nga wana tshifanyiso de tsha u talutshedza?³¹ U fana na mbeu ya muhuyu, i ne, afho ya zwaliwa ndi mbeu tukusa kha dzothe shangoni.³² A ra li ya zwaliwa, i khou mela ya vha muri muhulwane, i khou ita ngala khulwane, uri na zwinoni zwi a kona u fha³³tha zwit³³ha murunzini.³³ Nga zwifanyiso two siyanaho o amba i pfi khavho, nga ndila i ne vha pfesesa ngayo,³⁴ Ha ngo amba na vho husina zwifanyiso. Fhedzi o no vha e³⁵he, o kona u talutshedza zwe³⁵the vhafunziwa vhawé.³⁵ Nga duvha lelo, nga madekwana, a ri khavho, "A ri yeni kha lunwe thungo."³⁶ Vha siya gogo la vhathe, vha tuwa na Yeso, u nga ovha, e tshikepeni. Ho vha hunu zwinwe zwikepe zwi khou tuwa navho.³⁷ Ha vuwa maya muhulu u na vhuhalu, na magabelo a madi a nga a sa dadza tshikepe.³⁸ Fhedzi Yeso o vha o edela nga murahu, o samela musamelo. Vha mu vusa, vha ri, "Mudededzi, a zwi vha kwami naa tshi khou toda u lovha?"³⁹ A vuwa, a kaidza du³⁹mbu, a ri kha lwanzhe, "Mulalo! Dzikama!" Na zwezwo maya wa dzika ha vha na u fhumula.⁴⁰ A ri khavho, "Ndi nga ni tshi ofha? A ni a thu u vha na lutendo naa?"⁴¹ Vha farwa nga nyofho khulu vha thoma u vhudzisana nga tshavho vha ri, "Ndi nnyi uyu, nga uri maya na lwanzhe zwi khou mu thetshelesa?"⁴²

5

¹Vha da seli ha lwanzhe, vho livha dzingani la Gesasenes.² Yeo a tshi bva tshikepeni, munna ova a na maya muvhi ada khae a tshi bva ma vhi³dan. ³Munna uyu ovha a tshi dzula maa vhi³dan. Ho vha hu si tshe na a nga kona u mu vhofha, na ho nga gedane.⁴ Ovha o no vhofhiwa lundzhi nga dzi tsimbi na mage⁴dan. Ovha a tshi khawula ma gedane na tsimbi dzi tshi khaukana. A hunu ovha a na maanda uri a mukunde.⁵ Misi yothe vhusiku na masiari ma vhi³dan na thavhani, ovha a tshi lila a tshi tshe a nga tombo.⁶ O ri atshi vhona Yeso a tshe kulenyana, a mugidimela a gwandama phanda hawé.⁷ O A tavha mukosi, "Ndi naminitsha uita na iwe, Yeso, Murwa wa Mudzimu? Ndi kho humbela nga ene MUdzimu, u song ntambudza." ⁸Nga uri ovha a tshi kha e, "Ibva kha e, iwe maya muvhi."⁹ A mu vhudzisa a ri, "Dzina lawu ndinyi?" A fhindula a ri, "Ndi pfi Ligioni, nga uri ri vhandzhi.¹⁰ A dovha a muhumbela uri a songo vha pandela dzinguni.¹¹ Zwino musambi mu hulwane wa nguluvhe wovha u heneffho u tshi la thavhani.¹² Vha mu humbela, vha ri, "Ri thathele nguluvheni; ri tendele rindzhene khadzo."¹³ A dzi tendela; thunwa dzabva dza ndzhena kha nguluvhe, musambi wa gidima u tshi tsa thavhani wa ndzhena lwanzhe, na nguluvhe dzi swikaho zwigidi zwivhili dza riwela lwanzhe¹⁴ Avho vha vha vha tshi lisa hedzo nguluvhe vha shavha vha ya dorobhoni vha vhudza nga zwe vha vhona, vhathe vha bva u yo vhona two i tea ho.¹⁵ Vha da kha Yeso vhavhona muna o vha o dzheiwa nga thui¹⁵wa dza Sathane, ula ovha a na maya wa Ligioni, odzula heneffho, o ambara nahone a na thalukanyo ya vhuddi; vha ofha zwihulu.¹⁶ Avho vho vhonaho zwe zwa itea kha muna ovha a na thui¹⁶wa dza vha vhudza vhathe zwe¹⁶, vha vhavhudza na nga nguluvhe.¹⁷ Vha thoma u mu humbela uri abve dzinguni lavho.¹⁸ MUsi a tshi ndzhena tshikepeni, munna ovha a na thunwa a mu humbela uri a vhe na e.¹⁹ Fhedzi Yeso ha ngo mutendela, ari kha e, "Iya nduni yawu na kha vhathe vhawu uvha vhudze zwe Murena a u itela, na u ri o u sumbedza hani tshilidzi."²⁰ A tuwa a thoma u divhadza Decapolisi zwivhuya zwe Yeso a mu itela zwone, vhothe vha mangala.²¹ Zwino Yeso a wela lunwe seli nga tshikepe, gogo la vhathe lakuvhanganya nae, a kha khunzhini ha lwanzhe.²² Henffho munwe murangaphanda wa sinagogo a nopfi Jairosi a da, a tshi vhona Yeso, a wela milenzheni yaye.²³ A humbela lusafheli, a tshiri, "Nwananyana wanga wamusidzana u tsini na lufu. Ndi kho u humbela, idau muvheyen zwanda uri afhole a tshire."²⁴ A tuwa nae, gogo la vhathe la mutevhela lari kwa kha ethungo dzothe.²⁵ Izwo ho vha hu na musadzi ovha a tshi elela malofha zwa minwaha ya fumi mbili.²⁶ O vha o no tambula zwihulu nga nanga a fhedza zwe²⁶ zwa a vha anazwo, fhedzi hu na u ri a vhe kwine a nana.²⁷ Ori atshi pfa nga Yeso, a da murahu hawé vhukati ha gogo a fara nguvho yaye.²⁸ Nga uri o ri, "Arali nda fara zwi ambaro zwawe, ndi do fhola."²⁹ Musi a tshi mu fara, u elela hama lofha ha ima, a pfa muvhilini wawe uri o fhola kha utambula hawé.³⁰ Nga tshihadu Yeso azwi thalukanya u ri maanda awe obva khae. A mona vhukati ha gogo ari, "Ndinyi ofaraho nguvho yanga?"³¹ Vhafunziwa vhawé vhari khae, "U kho vhona

gogo la vhathu lo ri kwa kha iwe, iwe wari, " Ndinyi o u faraho?" ³²Fhedzi Yeso a lavhelesa thungo dzothe u ri avhone o zwi itaho. ³³Musadzi ula, a tshi divha two italaho kha ene, a tshuwa a tetemela. A da a wa phanda hawé a muvhudza ngoho. ³⁴Ari khae, " Nwananga , lutendo lwawu lo u tshidza, Tuwa nga mulalo u fhole kha tambula hawu." ³⁵Ori a kha di amba, vhanwe vhathu vhada vhatshibva kha murangaphanda wa sinagogo,vhatshiri, "Nwana wawu olovha. Ndi ngani utshi hana u tshi tswenya Mudededzi?" ³⁶Fhedzi Yeso a pfa mulayedza wo ambi waho, ari kha murangaphanda wa sinagogo, " U songo tshuwa. Ivha na lutendo." ³⁷Ha ngo tendela muthu u ri a mu fhelekedze ngandani ha Petro, Yakobo, Yohanisi, mukomana wa Yakobo. ³⁸Vhoda nduni ya murangaphanda wa sinagogo henehfo avhona vhathu vha tshi ita phosho, vhovha vha tshi lila vhatshi zhamba ngamaanda. ³⁹A tshi dzhena nduni, a ri khavho, "Ndi ngani no kwata nitshilila ngamaanda? Nwana uyu ha ngo lovha fhedzi o edela." Vha toma u mu hoyo. ⁴⁰Fhedzi a vha thathela nda a dzhiya khotsi a nwana na mme awe na avho vhovha vha naye, aya hafho ho vha hu na nwana. ⁴¹A dzhiya tshanda tsha nwana a ri khae, "Thalitha, koum! zwino amba uri, Musidzanyana, ndiri kha iwe, takuwa." ⁴²Nga tshihadu nwana a takuwa a tshimbila{ nga uri o vha ana minwaha ya fumi mbili}. Ngatshihadu vha akhamala vha mangala nga maanda.

⁴³A vha laya ari husongovha na muthu a no do divha hezwi. A do vha vhudza uri vha mufhe zwiliwa.

6

¹A bva heneffo aya doroboni ya hawe, na vhafunziwa vhamutevhela. ²Duvha la Savhatha li tshi swika, afunza kha Sinagogo. Vhatu vhanji vhapfa na hone vhamangala. Vhari, " Pfunzo idzi o dzi wana ngafhi?" "ndi vhutali ḫe vhe a fhiwa?" "Ndi zwimangadzo ḫe aane a zwi ita nga zwanda zwawe?" ³"A si muvhadi uyo, nwana wa Maria mukomana wa Jakopo, na Jose na Judasi na Simoni? Khaladzi dzwe ari nadzo?" Yeso ovha dina. ⁴Yeso a ri khavho, " Muporofita uya huliswa, nthani ha hawe na mashaka awe na muṭani wa hawe." ⁵A nga si iti madembe fhedzi, a nga vheya zwanda zwawe kha vhatu vha si vhanzhi vha no lwala a vha fhodza. ⁶A mangala nga u sa tenda havho. A mona nga miđi a tshifunza. ⁷A vhidza vhafumi mbili, a vha ruma nga vhavhili vhavhili, a vha nea maanda a u pandela mimuya mivhi, ⁸A vha laya uri vha si dzhie tshithu vha tshi fara lwendo, kana vhurotho, mukhwama, kana tshelede kha banda dzavho-⁹fhedzi vha ambare thovho, vha singo ambara hembe dzino swika mbili. ¹⁰A ri khavho, " arali ni tshi dzhena nduni, ni dzule heneffo u swikela ni tshi fhirela phanda. ¹¹A rali ni tshi dzhena dorobhoni, vha si ni ḫanganedze kana u ni thetshelesa, musi ni tshi khou bva kha bulege iyo, ni fhufhure buse kha milenzhe yanu sa vhuṭanzi khavho." ¹²Vhabva vha yo ḫivhadza vhatu uri vha latē zwivhi zwawho. ¹³Vha pandela mi muya minzhi, vha ḫodza vhalwadze vhanzhi nga mapfura vha fhola. ¹⁴Khos Herode yapfa hezwi, Uri dzina la Yeso livho ḫivhaleya. Vhanwe vhari, " Ndi Yohane mulovhedzi ovuswaho vhafuni, ndi ngazwo zwi mangadzo zwina manda zwikho shuma kha ene." Vhanwe vhari, ¹⁵"Ndi Eliya." Vhanwevho vhari, " Ndi Muporofita, sa vhaphorofita vha misi ila ya kale." ¹⁶Fhedzi Herode atshi pfa izwo ari, "Yohane, we nda ḫukhula ḫoho o vuswa." ¹⁷Nga uri Herode orumela uri Yohane a fariwe, a valeliwe dzhele nga uri Herodiyasi (mufumakadzi wa mukomana wawe Philip) ngauri o vha o mumala. ¹⁸Yohane o vhudza Herode, " a zwiho mulawoni uri a male mufumakadzi wa mukomana wawe." ¹⁹Herodiyasi a mukwatela a ḫoda u muvhulaya, fhedzi a si kone, ²⁰Ngauri Herode a tshi ofha Yohane; o vha a tshi ḫivha uri ndi muqā mukhethwa wa uluga, a ri dzule o lindwa. U muthetshesla hamu mangadza, fhedzi omupfa. ²¹Ngauralo aswika ḫuvha la uri herode epembele ḫuvha lama bhebho abhika tshilalelo tsha vharangaphanda, vha langa mmbi, navha hulwane vhavha Galile. ²²Nwana wa Herodiyasi wa musidzana a da atshina, zwa takadza Herode na vhaeni vhawe. Khosi yari kha musidzana, " Humbela tshinwe na tshinwe tshine wa ḫoda ndi ḫo u nea tshone." ²³A di kana a ri, " Tshinwe na tshinwe tshine wa ḫoda, ndi ḫo u nea, naho hu nga vha u fhandula muvhuso wanga nga vhukati." ²⁴Abvela nnđa a ri kha mme awe, " ndi humbele mini kha ene?" ari, " ḫoho ya Yohane mulovhedzi." ²⁵Heneffo a humela murahu kha khosi, a humbela , ari, " Ndikho ḫod a ni mphe, ḫoho ya Yohane Mulovhedzi kha ndilo ya thanda." ²⁶Naho khumbelo yawe yo vhaisa khosi, ovha anga si kone u hanedza khumbelo ngauri ovha o dikana phanda ha vhaeni. ²⁷Ngauralo khosi ya ruma muthihhi wa vhalindi awe a muvhudza uri a dise ḫoho ya Yohane. Mulindi a ḫuwa dzhele a yo thukhula ḫoho. ²⁸A da o fara ḫoho ya Yohane nga ndilo a i nea musidzana, musidzana a i nea mme awe. ²⁹Misi vhafunziwa vhawe vhatshipfa hezwo, vha da vha dzhia mutumbu wawe vha u vhea kha livhiq. ³⁰Vha apostola vhađa vhothe na Yeso vha mu vhudza zwe vha ita na zwe vha funza. ³¹Ngauralo a ri khavho, " ḫuwani nga tsha vhoiwe ni nyage fhethu husina vhatu ni awele zwa tshifhinga nyana." Vhanzhi vho vha vhatshi dzhena vha tshibva, vhasawane tshifhinga tsha ula. ³²Vhađuwa nga tshirepe vhaya fhethu husina vhatu. ³³Fhedzi vha vha vhona vhatshi ḫuwa vhanzhi vha vha ḫivha, vha tshi gidima nga milenzhe vha tshibva doroboni, vhaswika hune vhaya hone vhone vha sathu u swika. ³⁴Vha tshiswika philini, avhona gogo lavhathu a li pfela vhuṭungu ngauri vho vha tshi tou unga nngu dici sin a mulisa. Nga uralo a thoma u gudisa zwithu zwintzhi. ³⁵Nga vhukovhelo ha ḫuvha, vhafunziwa vhawe vhađa khaye vhari, " hune ra vha hone ndi fhethu husina vhatu na hone husitshena tshifhinga. ³⁶Vha vho fhololeni vha ḫuwe kha bulege dzire mi vhunduni ya tsini uyo renga zwiliwa zwawho. ³⁷Afhindula ari, "Vha pheni zwa ula," vhari, " ri nga ḫuwa ra yo renga vhurotho ha masetha a ma ḫana mavhili ri vhafhe vha le?" A ri, " Ni na marotho mangana? ḫuwani ni yo vhona." Vhono vhona vhari, " marotho maṭhanu na khovhe mbili." ³⁹Ahudza vhatu vhothe uri vhadzule fhasi nga zwi gwada ntha ha hatsi vhudala. ⁴⁰Vha dzula fhasi vha kha zwigwada zwa ma ḫana na fuṭanu. ⁴¹A dzhia marotho maṭhanu na khovhe mbili, a sedza li ḫadulu a shudufhadza a nwatekana marotho a nea vhafunziwa vhawe vhafha vhatu. A kovhekanya na khovhe mbili kha vhatu vhothe. ⁴²Vhatu vhothe vhala vhafura. ⁴³Vha dzhia zwipedu zwa vhurotho, zwiđalaho mangi zwa fumi mbili, na zwipedu zwakhovhe. ⁴⁴Hovha hunu zwigidi zwiđanu zwavhathu vho laho marotho. ⁴⁵Heneffo a vhudza vhafunziwa vhawe u ri vha dzhene tshirepeni vharangephanda vhaye

thungo, lwa Bethsayida, enne u khađi humisela gogo la vhathu murahu.⁴⁶ Abva kha vhathu, a gonya thavha a rabela.⁴⁷ Ngamadekwana, tshikepe tsho novha vhukati ha lwanzhe, ovha e eđe shangoni.⁴⁸ A vhona uri vhakho kakavhedzana na tshikepe , ngauri vho vha who sedzana na maya. Mađautsha a đa khavho, a khou tshimbila n̄tha ha lwanzhe, a tshi ḥoda u fhira khavho.⁴⁹ Vha tshi muvhona a tshi tshimbila kha lwanzhe, vha humbulela uri ndi tshipuku vha thoma ulilela n̄tha,⁵⁰ Ngauri vho muvhona zwavha ofhisia. Heneffo a amba navho ari khavho, "ivhani na tshivhindi! ndi nne! ni songo tshuwa!"⁵¹ A dzhena tshikepeni navho, maya namađumbu zwa dzika. Vha sumbedza u mangala.⁵² Ngauri vho vha vha singo pfectesia uri marotho a amba mini. Fhedzi, mbilu dzavho dzo vha dzo oma.⁵³ Vhapfuka vhađa shangoni la Genezareta vha vhofha tshikepe.⁵⁴ Vha tshibva tshikepeni, vhathu vhokona u muvhona nga tshihađu,⁵⁵ Vha gidima dzingu lođe vha thoma u disa vha lwadze vha kha thovho dzavho hođe hođe hune vhapfa uri u hone.⁵⁶ Misi a tshi dzhena mivhunduni, na dici džoroboni, kana shangoni, vho vha khou i sa vhalwadze maragani. Vha humbula uri vha kwame mupendelo wa nguvho yawe, vhanzhi vho faraho vho fhodzwa.

7

¹Vha Pharisei na vha nwé vhanwali vhamilayo vha dda vha khuvhangana Yerusalem khaye.² Vha vhona uri vhanwe vhavha funziwa vhawé vhola vhurotho nga zwadda zwina tshika , zwi amba uri, zwisongo ttanzwiwa.³ {Nga uri vha Pharisei na vha Juda vhotte avhali vha songo tamba zwadda zwavhuddi, nga uri vho tsho fhara tshikale tsha vho makhulu.⁴ Arali vha Pharisei vha tshiya maragani, avhali vha songotamba , vho fharelela kha tshikale tsha vho makhulu vhavho, sa u ttanza zwinwelo, khali, dzigedela, na zwidzulo zwine vha dzula.⁵ Vha Pharisei na vha nwali vha milawo vha vhudzisa Yesu, "Ndingani vhafunziwa vhawu vha sathevchedzi tshikale tsha vho makhulu vhashu, vhatshila vhurotho vha songotamba zwanda?"⁶ Fhedzi ari khavho, Isaya oporofita vhukuma nga vho iwe vhasasaladzi. Zwo nwaliwa, ' Havha vhathu vha renda ngamilomo yavho, fhedzi mbilu dzavho dzikule nanne.⁷ Naho vhatshitambela vhafunza milayo yavho vhatshiri ndiya Mudzimu.⁸ No lata mulayo wa Mudzimu na farela kha milayo yavho makhulu vhanu.⁹ Ä mbodiri kha vho, " No litsha mulayo wa Mudzimu uri ni farelele kha milayo ya vho makhulu!¹⁰ Mushe ari, "Thonifa khotsi na miyau; na, 'ane a amba vhuvhi nga khotsi kana mme yawe udovhulawa.¹¹ Fhedzi niri, 'Munna ari kha khotsi kana mme, "Inwe naiwe thuso yena wana khane Khorbani"¹² hone anitsha tendeliwa u ita tshiwe tshitu kha khotsi kana mme.

¹³Nikhoita ipfi la Mudzimu linyadzeye ngatshikaletsha vho makhulu tshena tevhela. Na zwinzhi zwinofana zwine naita.

¹⁴¹⁶ A vhi dza gogo la vhathu ari khavho, "Tetshelesani, note, nifefesese.¹⁵ Ahuna tshitu tshine muthu ala tsha muswifhadza. Tshine tsha muswifhadza ndi tshine tsha bva khaye.¹⁷ Zwino Yeso a bva kha gogo la vhathu adzhena nduni, vhafunziwa vhawé vha muvhudzisa nga zwifanyiso.¹⁸ Yeso ari, "Na vho inwi anifefesesi? " A ni divhi naa uri tshine tsha dzhena ngomu ha muthu atshi swifhadzi,¹⁹ ngauri atshi dzheni mbiluni, fhedzi tshi dzhena malani tsha sina tsha bva?" A tshiral a amba uri zwiliwa zwote zwi nga liwa.²⁰ Ari, " Tshine tsha bva kha muthu nditshone tshine tsha muswifhdza.²¹ Nga uri kha ene muthu, mbiluni yawe, hubva uhumbula vhuvhi, vhufevhi, utswa, vhupondi,²² vhupombwe, utama, navhuvhi vhotte, naufhura, na vhuvhudu, na vivho, na u nyefula vhanwe , na u dihudza , na vhutsilu.²³ Vhuvhi hote uvhu vhu bva mbiluni, ndi hone huno swifhadza muthu.²⁴ A bva hafho attuwa ngadzingu la Taya na Sidoni. Heneffo a dzhena nduni, fhedzi asafuni vhathu vha divhe he a vha ahone, fhedzi asa dzumbameyi.²⁵ Heneffo mufumakadzi ovha a na nwana wawe wamusidzana ana maya muvhi apafa ngahaye, ada awela phasi midzheni yawe.²⁶ Zwino mufumakadzi hoyo o vha emu Giriki, emu Syrophonica. A muhumbela uri a pandele thunwa kha nwana wawe.²⁷ A ri khaye, "Vhana avhale uthoma . Ngauri azwo ngoteya udzhiya zwiliwa zwa vhana nafha umbwa."²⁸ Fhedzi afhindula ari, " Ndi zwone , Murena, umbwa dzire ngafhasi ha dafula dzila zwiwisiwaho nga vhana.²⁹ A ri khaye, "Ngauri zwena a mba zwone , no vhofolowa uya hayni. Thunwa dzo bva kha nwa wa vho.³⁰ A humela nduni yawe awana nwana olala, mmbeten, thunwa dzotuwa.³¹ A bva kha dzingu la Taya, a fhira Sidoni atshiya lwadzhe lwa Galilia uya shangoni la Decapolis.³² Vhadda na munwe o vha e dzingu devhe ngeno atshi kondeliwa ngau amba, vha muhumbela uri a mu vheye zwanda.³³ A mu dzhiya atsiruwa, a isa minwe yawe ndevheni dzawe, apfa mare afara lulimi lwaw.³⁴ A lawe vhelisa tadulu, a rula maya, ari khaye, "Ephphatha," zwi a mba uri, "Vuleya!"³⁵ Heneffo ndevhe dzawe dzavuleya, na lulimi lwaw vha vhofholowa, a thoma u a mba zwavhuddi.³⁶ Yeso a vhalaya uri vha sivhudze muthu. Fhedzi nga uralo, vha zwi andadza hotte hotte.³⁷ Vha mangala zwihiulu , vhari, " Oita zwotte zwi vhuya. Oita dzinga devhe li pfe na mbevhewhe dzi a mbe."

8

¹Ngamađuvha heneyo, hovha huna gogo lavhathu, ngeno husina zwiliwa. Yeso avhidza vhafunziwa vhawé ari khavho,² "Ndina mbilayelo na gogo lavhathu vhare fhano vhare fhano vhonovha nama đuvha mararu ndinavho ngeno vhasina zwiliwa.³ Zwino ndavha humisela midjini vhasingola, vhanga noka ndilani. Vhanwe vha vho vhabva kule.⁴ Vhafunziwa vhawenvhari, "Zwino vhurotho vhanzhi vhu edanaho vhathu vhangafha sogani lau rali riđo vhuwana ngafhi?"⁵ Avhudzisa ari, "Nina marotho mangana?" Vhafunziwa vhari, "Rina sumbe."⁶ Avhudza vhathu uri vhadjule phasi. Ajia marotho asumbe, afha ndivhuwo, anwatekana. Afha vhafunziwa vhawé vha vha havhele.⁷ Vhovha vhana khovhe đukhu, afha ndivhuwo, avhudza vhafunziwa vhawé vha vha havhele.⁸ Vhola vhafushea, vha doba zwi peđu zwosalaho , zwinokho đala mangi khulwane dza sumbe.⁹ Hovha huna vhathu vhaswikaho zwigidi zwi nna. Avha humisela murahu.¹⁰ Heneffo adzhena tshikepeni na vhafunziwa vhawé, vhaya dzinguni la Dalmanutha.¹¹ Vha Pharisei vhabva vhathoma ukakavhedzana naye. Vhavhudzisa tswayo ibvaho liđadulu, u mulinga.¹² Afemela n̄tha ari, "Ndingani lushaka ulu lutshi ḥoda tswayo? Ngoho ndiri khavheiwe, ahuna tswayo yonođo fhiwa lushaka ulu."¹³ Abva khavho

adzhena tshikepeni, aya lunwe thungo.¹⁴Vhafunziwa vhawe who hangwa uhwala vhuroth. Hosala vhurotho vhuthihi tshikepeni.¹⁵Avha vhudza, ari, "Thogomelani mela yavha Pharisei na mela yavha Herode."¹⁶Vhafunziwa vhovha vhatshi kakavhedzana ngau savha navhu rotho.¹⁷Atshipfesesa hezwo, avhudzisa ari, "Ndingani vhatshi kakavhedzana ngau savha na vhurotho? Anivhoni anipfesesi? Mbilu dzanu dzo oma nna?"¹⁸Nina maṭo, a ni vthoni? Nina n̄devhe, a ni pfi? Ani humbuli nna?¹⁹Nditshi nwatekanya marotho maṭanu kha vhatthu vha zwigidi zwi tanu, No dzhia mangi mingana yo ḥalaho zwi peḍu zwavhurotho? Vhari, "fumi mbili."²⁰Nditshi nwatekanya marotho a sumbe kha vhatthu vhazwigidi zwinna, No dzhia mangi mi ngana yodalaho zwi peḍu zwa vhurotho?" Vhari, "sumbe."²¹Ari, "A ni athu upfesesa na?"²²Vhaswika Bethsaida. Vhatthu vhamuḍisela munna wa bofu vha humbelo Yeso uri amufare.²³Yeo afara munna wa bofu nga tshanda, abvela naye nn̄da ha muvhundu. Ono mupfela mare maṭoni a muvhea zwāndā, avhudzisa, "Ukhovhona mini?"²⁴Asedza n̄tha, ari, "Ndikho vhona vhanna vho nonga miri ino khou tshimbila."²⁵Adovha amu vheya zwāndā ntha hamāṭo awe, munna a vula maṭo, athomauvhona, zwithu zweṭhe zwavhuḍi.²⁶Yeo ari khatuwa uṭuwe muḍini, "Usingo dzhena muvhundu."²⁷Yeo aṭuwa navha vhunziwa vhawe muvhunduni wa Caesarea Philipi. Vhandilani a vhudzisa vhafunziwa vhawe, "Vhatthu vhouri ndi nnyi?"²⁸Vhafhindula vhari, "Yohane mulovhedzi. Vhanwe vhari, Elijah,' vhanwe vhari, Munwe wa vaphorofita."²⁹Avhudzisa ari, "Fhedzi niri ndine nnyi?" Phithirosi ari, "Kreste."³⁰Yeo avha nea ndaela u ri vhasivhudze muthu.³¹Athoma ugudisa uri Murwa wa muthu uḍo shengedzwa nga zwithu zwinzhi, nahone uḍo landulwa ngavha hulwane, navho tshifhe vhahulwane navha nwali, uḍdo vhulawa, avuwa nga murahu ha maḍuvha mararu.³²O amba mulayedza uyu zwire khagala. Phithirosi amuvhidzela thungo athoma u mukaidza.³³Yeo arembuluwa asedza vhafunziwa vhawe akaidza Phithirosi ari, Ibva murahu hanga saṭani! A u isi mihumbulu yawu khazwithu zwa Mudzimu, fhedzi kha zwithu zwavhathu.³⁴Avhidza gogo lavhathu navha funziwa vhawe, ari khavho, "Kana huna muthu ano ṭoda u tevhela, utea aq̄i rale, adzhie tshifhambano tshawe, a tevhele."³⁵Munwe na munwe a ne a ṭoda u tshidza vhutshilo hawe hu do mu xeleta, a ne a ḫo xeletwa nga vhutshilo hawe nga dzina langa na nga ipfi la Mudzimu uḍo tshidzwa.³⁶Zwithusa mini uri muthu awane shango loṭthe ngeno atshiḍo xeletwa ngavhutshilo?³⁷Ndimini tshine muthu anga tshinekedzwa nga vhutshilo hawe?³⁸Munwe na munwe a ne avha naṭhoni nga nne na ma ipfi anga kha lushaka ḥodalaho vhu pombwe na zwivhi, murwa wa muthu na ene u ḫo vha na ḫoni ngaye nga duvha la fhulufhelo kha baba na vharunwa vha khethwa."

9

¹A amba navho a ri, "ngoho ngoho ndiri kha vheiwe, huna vhanwe vhasatu dofa vhasatu uvhona muvhuso wa Mudzimu utshida nga manda."²Ngaduvha lavhurati, ojia Pithirosi na Jemusi na Yohane a gonya navho tavha, vhevhothe. Ambo di shandikiswa phanda havh.³Nguvho dzawe dza penyisa, dzavha tshena lwau firisisa, zwaphala zwithenisi zwalino shango.⁴Eliya na Mushe vha vhonala khavho, vhakho amba na Yeso.⁵Pithorosi a ri kha Yeso, "Mudededzi, ndi zwavhudi uri rifhano, ritendele rifhathe nndu tharū, nthihi yau, nthihi ya Mushe, na nthihi ya Eliya."⁶(Ngauri asa divhi uri anga ri mini, sa unga vho vhotshuwa.)⁷Ha tiba gole lihulu. Habva ipfi kha gole lari, "Hoyu ndi Murwa wanga Muthihi. Muthetsheleseni."⁸Heneffo heneffo, vhari vhatshi sedza, vhasi vhone munwe muthu mara Jeso fhedzi.⁹Vha tshi tsā thavhani, avha vhudza uri vha songo vhudza muthu zwe vha vhona u swikela murwa wa Mudzimu a tshivuwa vhafuni.¹⁰Nga uralo a vha ngo vhudza muthu, fhedzi vha amba nga tshavho uri, "uvuwa vhafuni" zwi amba mini.¹¹Vha vhudzisa vhari, " Ndi ngani vhanwali vhamulayo vhatshiri Eliya utea uda uthoma?"¹²Ari khavho, "Eliya uda uthoma uvhuyedza zwithu zweṭhe." Ndingani Murwa hutshi pfi utea ushengela nawu tungufhadzwa?¹³Fhedzi ndiri khainwi Eliya oda, vha ita zwine vhafuna kha enne, sa unga zwonwalwa ngaye.¹⁴Vhatshi swika kha vhafunziwa, vha vhona vhotingeledzwa nga gogo lavhathu lihulu, vhanwali vha mulayo vhakho hanedzana navho.¹⁵Vhori vhatshivhona Yeso , gogo la vhatthu lamangala lamu gidimela lamu lumelisa.¹⁶Ambo divhudzisa vhafunziwa vhawe, "nikho kaka vhedzana nga hamini?"¹⁷Munwe kha gogo la vhatthu a fhindula, "Mudededzi, ndo disa muthanga wanga. Una li muya lino muita asi kone u amba.¹⁸Zwa mufara zwikho muwisela fhasi, abva bulo mulomoni, ashenganya mano, na muvhili wa oma. Ndohumbela vhafunziwa uri vhazwi pandele mara vhasi kone."¹⁹A fhindula, "Lushaka lusina lutendo, uswika lini ndi tshi na vhe iwe? Ndido ni kondelela u swika lini? Mu diseni khane."²⁰Vha disa muthanga kha ye. Musi li muya litshi vhona Yeso, a thoma u ra khanyela. Muthanga a wela fhasi a bva bulo.²¹Yeo a vhudzisa khotsi awe , onovha na tshifhinga tshinga fhani o rali?" khotsi awe vha ri, "Ubva vhutukuni.²²Zwi ita zwithi muposa mulilomi kana madimi li muya lo lingedza umu pusukana. Kana u nga kona u ita tshinwe na tshinwe, ripfele uri thuse."²³Yeo a ri khaye . "²⁴Kana ukho kona?" Zwothe zwi a kona dzea kha vhane vha tenda." Heneffo khotsia nwana vha lila zwihulu vhari, "Ndina lutendo! Fhedzi khavha thuse usa tenda hanga!"²⁵Musi Yeso atshi vhona gogo la vhatthu likho gidimela khavho, a pandela muya muvhili a ri, "Iwe muya wa mbevhevhe na dzinga n̄devhe, ndi u vhudza, uri ibva khaye, u singo dovha wa vhuyelela khaye."²⁶Li muya la lila zwihulu la vhululudza muthanga, labva. Muthanga a ita unga ofa, vhanji vhari, "Ofa."²⁷Fhedzi Yeso a mujia nga tshanda a mu takusa, muthanga a takuwa.²⁸Musi Yeso a tshi jena nduni, vhafunziwa vhawe vha vhudzisa tshiphirini, "Ndi ngani robhalelwā u pandela li muya?"²⁹Ari khavho , " Muya wa u rali ayi pandelwi nga tshinwe tshithu tshi si thabelo."³⁰Vhabva heneffo vhafhira nga Galilia. Yeso asa thodi uri vhatthu vha divhe uri vha nga fhi,³¹Sa unga a kho gudisa vhafunziwa vhawe. Ari khavho, "Murwa muthu u do i siwa zwandani zwa vhanna vhamu vhulaha. ono vhulawa, ngaduvha lavhuraru udo vuwa vhafuni."³²Fhedzi a vha ngo kona u mu pfesesa, ngauralo vha ofha uvhudzisa³³Vhaswika Khapenamu. Ajena nduni avhudzisa, "Nani kho zuwa mini ndilani?"³⁴Fhedzi vhari tshete. Sa unga vha kho ka kavhedzana ndi nyi muhulwane.³⁵A tshi dzula fhasi, a fhidza vhafunziwa vhawe vhafumi nambili a ri

khavho, "kana huna a notoda uvha wa uthoma, utea avhe wa u fhedzisela kha vhothe a dovhe a vhe mulanda kha vhothe."³⁶ A jia nwana mutuku a mu isa phanda havho. A mu fara zwandani zwave a ri khavho,³⁷ Ane a tanganedza nwana wa u rali dzinani langa o tanganedza nne; ane a tanganedza nne hango tanganedza nne fhedzi o tanganedza o rumaho."³⁸ Yohane ari khae, "Mudededzi, rovhona munwe a kho pandela mi muya mivhi nga dzina lau, ra mudzivhisa, nga uri a si munwe wa vhatevheli vhashu.³⁹ Fhedzi Yeso a ri, nisingo mu dzivhisa, ngauri ahuna anga zwivhuya nga dzina langa a dovha a amba vhuvhi ngane.⁴⁰ Nyi na nyi asi lwe na rine ndi washu.⁴¹ Nyi na nyi ane awufwa tshinwelo tsha madi dzinani langa nga uri niwa Kreste, ngoho ndiri kha inwi, a si ngado xeletwa nga mbuyelelo yawe.⁴²⁴⁴ Muthu munwe na munwe ane a do khukkulisa vho mutuku a vha vhane vhatenda kha nne, ndi khwine a vhofhelele guyo mukuloni a poseliwe lwanzheni.⁴³ Arali tshanda tshau tshi tshi u khukkulisa, tshi khaule. Ndikwine u tuwe muvhusoni wa Mudzimu na tshanda tshithihi kha uri u vhe na zwanda zwivhili u fhedze uye heleni, kha mulilo wavho usa dzimei.⁴⁵⁴⁶ Arali mulenzhe wau u tshi u khukkulisa, u khaule, ndi khwine u tuwe muvhusoni wa Mudzimu na mulenzhe muthihi kha uri utuwe heleni na milenzhe yothe.⁴⁷ Arali lito lau likho u khukkulisa, litshe. Ndi khwine u tuwe muvhusoni wa Mudzimu na lito lithihi ufhira uya heleni na mato ote,⁴⁸ afho huna mbungu dzisa fi, na mulilo usa dzimi⁴⁹ Muthu wothe udo lungiwa muliloni.⁵⁰ Muno ndi tshithu tshavhudi, arali ludungelo lwa muno lu tshi fhela, ni kha di do u dungisa ngani? Dzulani ni na muno, nothe ni dzule nga mulalo."

10

¹Yeso obva kha dzingu kha mbulege ye avha ehone aya kha dzingu la Judiya na mbulege ire phanda ha mulambo wa Yoradane, gogo lavhathu ladovha lada khae. Ovha atshi vha gudisa zve avha odowela u ita.² Nazwino vha Pharsei vhada vhatshitoda umulinga vhavhudzisa, "Zwimulayoni na uri muna atale mufumakadzi wawe?"³ Afhindula ari, "Mushe onivhudza uri mini?"⁴ Vhafhindula, "Mushe otendela muna uri anwale tshithupha tshau mutala akono mutala."⁵ Zwo itwa nga mbilu dzanu dzau oma ndingazwo onwala mulayo." Yeso ari khavho.⁶ Fhedzi ubva urangani, 'Mudzimu oita muna na mufumakadzi.'⁷ Nga uralo muna ofanela usia khotsia awe na miyawe abadekana na mufumakadzi wawe,⁸ "vhavhili vhado nama thihi." Ngauralo a vhathe vhavhili, fhedzi nama thihi.⁹ Ngauralo zve Mudzimu a badekana, ahuna ane anga zwi vhandekanya.¹⁰ Vhanduni, vhafunziwa vha vhudzisa nga hazwo. Ari Khavho,¹¹ Ane atala mufumakadzi wawe a mala munwe oita vhupombwe.¹² Kana mufumakadzi atala awe amaliwa ngamunwe munna, oita vhupombwe.¹³ Ngauralo vhadisa vhana vhatuku khae uri avha fare, fhedzi vhafunziwa vha vhathath.¹⁴ Fhedzi Yeso azwivhona, adinaleya ari khavho," Litshani vhana vhatuku vhade khane, ngauri muvhuso wa Mudzimu ndiwavho.¹⁵ Ngoho ndiya nivhudza, uri ane asado tanganedza muvhuso wa Mudzimu sa nwana mutuku anga si dzheni khawo."¹⁶ Adzhiya vhana avha isa zwandani zwave avha fhatutshedza atshi vheya zwanda khavho.¹⁷ Atshi thoma lwendo lwawe, muna agidima a gwadama phanda hawe avhudzisa, "Mudededzi wavhudi, ndinga ita mini uri ndivhe mula ifa wa vhutshilo vhusafhelii?"¹⁸ Yeso avhudzisa, "Umbidzelani olugaho? Ahuna olugaho nganda ha Mudzimu.¹⁹ Ukhodivha milayo: usongo vhulaya, usingo ita vhupombwe, usingo tswa, usingo ita vhutanzi hamazwifhi, khotsi awu na me awu."²⁰ Muna ari, "Mudededzi, zwe the izwi ndo zwi tevhela ubva nditshe mułuku."²¹ Yeso a mulavhelesa a mufuna. A ri, "Tshithu tshithihi tshine wažahela. Wotea urengisa zwithu zwe the une wawha nazwo ufhe vhano tambula, u ḫowana lupfumo lijađulu. Iđa u ntevhele."²² Fhedzi nga nyambo iyi a vhonala o dinaleya a tunganuhala, ngauri ovha a na lupfumo lunzhi.²³ Yeso a sedza vhafunziwa vhawo a ri, Zwi konđa hani uri vho pfumaho vhadzhene muvhusoni wa Mudzimu!²⁴ Vhafunziwa vha mangala ma ipfi a ya. Fhedzi Yeso ari, "Vhana, zwikonđa hani u dzhena muvhusoni wa Mudzimu!"²⁵ Zwo leluwa uri gamela lifhire kha liđo lameleđe kha uri muthu o pfumaho a dzhene muvhusoni wa Mudzimu.²⁶ Zwa vha mangadza vha ambedzana vhari, "Zwino ndi nyi a no ḫotshidzwa?"²⁷ Yeso a vha lavhelesa ari, "Kha vhathu a zwi iteyi, Fhedzi kha Mudzimu zwe the zwi a kona dzea."²⁸ Phithirosi a thoma u amba naye a ri, "Vhona, ro siya zwe the ra u tevhela."²⁹ Yeso a ri, "Ngoho ndiri kha inwi, ahuna muthihi wa vhoiwe o siya nnđu kana vhakomana kana khaladzi kana meawe kana khotsi awe kana vhana kana masimu a tshi itela nne na mafhungo mađifha³⁰ vhasa do tanganedza zwađana zwa zwino: dzinndu vhakomana na dzi khaladzi na vhomme na vhana nadzi tsimu, na u shengedzwa na kha shango lino, uđa na vhutshilo vhusa fheļiho.³¹ Fhedzi vhanzhi vhane vhavha uthoma vha ḫovha vha u fhedzisela, na vha u fhedzisela vha ḫothoma,"³² Vha ndilani u ya Yerusalem, Yeso a fhira phanđa. Vhafunziwa vhawo vha mangala, na vha vhakhomutevhela vha ofha. Yeso adzhiya vhaftumi mbili a ya navho thungo a thoma u vhavhudza zwino do iteyi khaye nga u ḫavhanya.³³ Vhonani, rikhoya Yerusalem, murwa wa muthu uđo isiwa kha vhafunzi na vhanwali, vha ḫomu sa saladza uri a vhulayiwe anekedzwa ma Gentiles.³⁴ Vha do mu nyefula, vha mu pfela mare, vha mudiya, vha mu vhulaya. Fhedzi nga murahu ha mađuvha mararu u do vuwa.³⁵ Yakopo na Yohane, vharwa vha Zebediya, vha da khaye vhari, "Mudededzi, ri kha ḫođa uri itele zwe the zwine ra u humbelo."³⁶ A ri, "Nikho ḫođa ndi ni itele mini?"³⁷ Vhari, "Ritendele udzula naiwe muvhusoni wawu, munwe kha tshanda tsha u ḫa munwe kha tsha monde."³⁸ Fhedzi Yeso a fhindula a ri, "Ani ḫivhi zwine na humbelo. Ni do kona na unwa kha tshinwelo tshi ne nda do nwela, kana u lovhedziwa, nga ndovhedzo i ne ndađo i lovhedzwa?"³⁹ Vhari, "Ri kha kona." Yeso a ri kha vho, "Tshinwelo tshine nda do nwa, na ndovhedzo i ne nda do lovhedzwa, ni do i lovhedzwa."⁴⁰ Fhedzi ndi nyi a ne a do dzula tshandani tsha uđa kana tshandani tsha monde a si zwanga uri ndi nifhe, fhedzi a vha vho lugiselelwa.⁴¹ Vhanwe vha fumi vhatshi zwipfa, vha kwatela vho Yakopo na Yohane.⁴² Yeso a vha vhidza, "Ni kha ḫivha uri avho vha vhavhusi vha ma Gentiles vha wanala nga manđa khavho, na vha huliseyi vha ntha vha wana leya khavho.⁴³ Fhedzi zwi nga vhe nga ndila heyi khavho inwi. A no ḫođa u vha muhulwane khavho inwi utea uvha mushumi,⁴⁴ Na a ne a ḫođa u vha wawu thoma khavho iwe o fanela u vha o mu

thubiwa wa vhothe.⁴⁵ Ngauri murwa muthu hango da u thusiwa, fhedzi u thusa, na u nekedza, vhutshilo hawe uri maya wawe uvhe tshipfumelo tsha vhanzhi.⁴⁶ Vhaswika Jerikho. A tshibva Jerikho na vhafunziwa vhawne gogo la vhathe, mutuka wa Timaeus, Bartimaeus, bofu la u humbelo lo dzula, thungo ha bada.⁴⁷ A ri a tshipfa uri ndi Yeso wa Nazareth, athoma u ḥavha mukosi ari, "Yeso mutuka wa Davida, pfele vhuṭungu!"⁴⁸ Vhanzhi vha mukaidza vhari fhumula. Fhedzi a lila ngamanda, a ri, " Murwa wa Davida, pfele vhuṭungu!"⁴⁹ Yeso a ima a vha vhudza uri khavha muvhidze. Vha vhidza muna u la wa bofu vhari, i vha na tshivhindi! Takuwa! u kho uvhidza."⁵⁰ A posela thungo nguvho yawe, a fhufhela n̄ha a ya kha Yeso.⁵¹ Yeso a fhindula a ri, " kho ḥoda ndi tshi u itela mini?" Bofu lari, "Rabbi, ndi kho ḥoda u vhonā"⁵² Ngauralo Yeso ari, "Tuwa. Lutendo lwawu lo u fhodza." Henefho a thoma u vhonā, a mutevhela ndilani.

11

¹Vha da Yerusalem, vha tsini ha Betaphage na Bathani kha thavha ya mitwari, Yeso aruma vha funziwa vhawne vha vhilari kha vho, "Iyani kha mu vhundu o livha naho na vho rine. Henefho in tshi dzhena, ni do wana tshi dongana tshi sathu unameliwa. Ni tshi vhofholole ndie na tsho khane.³ Arali muthu ari kha vhone, ndi ngani ni tshi ita zwenezwo? 'niri , 'Murena u kho ḥoda nga tsi hadu i do dovha yahuma.'⁴ Vha tuwa vha wana tshi d ḥongana tsho vhofheeliwa munangani nda ha bađa, vha tshi vhofholola.⁵ Vhathe vho vha vho ima henefho vhari khavho, "Ni khou ita mini, ni tshi vhofholola tshi d ḥongana tshe ne tsho? "⁶ Vha amba na vho sa zwe Yeso a vha vhudza, vhathe vha vha litsha vha tuwa nga ndila ya vho.⁷ Vha ḫisa tshi ḥongana tshi sathu u nameliwa kha Yeso vha posela mihwalo yavho kha tsho, a dzula n̄ha ha tsho.⁸ Vhathe vha nzhi vha adza ngubo dza vho ndilani, vhanwe vha adza ngala dze vhaka masimuni.⁹ A vho vho ḫuwaho a sathu u ḫuwa na vho mu tovhelaho murahu vha hwelela, " Hosana! Wa mashudu ndi adawo nga dzina la Murena.¹⁰ Mashudu ndi u vhuya ha muvhuso wa khotsi ashu Davida! Hosana wa li ḫadulu ḫadulu!¹¹ Nga uralo Yesu a nhzena Yerusalem a tuwa kha thembele a thoma u sedza zwithu zweṭhe. Tshifhinga tsho no fhira, a ḫuwa Bethani, na fumi mbili.¹² Nga duvha li tevhelaho vha tshi ya Bethani, o vha a na ndala.¹³ O ri a tshe kule a vhone muhuyu una maṭari, a tuwa a yo sedza uri anga wana mutshelo khawo, ari ano swika khawo, asi wani tshithu fhedzi maṭari, ngauri hovha husi tshi fhinga tsho mahuyu.¹⁴ A amba na tsho ari, "A hu tsha dovha ha liwa mutshelo futhi. " Vha funziwa vha zwi pfa.¹⁵ Vho da Yerusalem, nga u ralo a dzhena thembeleni a thoma u pandela vha rengisi na vha rengi thembeleni. A rembulusa madafula a vha tshintshi vha tshelede na zwi dulo zwa va rengisi vha ma i vha.¹⁶ Ha ngo tendela na muthu na muthihi a tshi hwala tshithu a fhira nga muṭani wa thembeleni tsho u rengisa.¹⁷ A vha gudisa ari, "A zwi ngo nwaliwa, 'Nndu yanga i ḫo vhidziwa nndu ya thabelo ya shango loṭhe? Fhedzi inwi no i shandula bako la mavemu."¹⁸ Vhotshifhe na vha nwali vha zwipfa zwe a amba, vha luka ndila ya u mu tshinyadza. Vho mu ofha ngauri gogo la vhathe lovha lo mangala nga pfunzo yawe.¹⁹ Nga madekwana, vha bva doroboni.²⁰ A fho vha tshi khou tshimbila nga matsheloni, vha vhoma muhuyu wo oma na swika kha midzi.²¹ Petro ahumbula ari, Rabbi, vhonā! Ula muhuyu wo no oma midzi.²² Yeso a fhindula ari, " Ivhani nalutendo kha Mudzimu.²³ Ngoho ndiri kha iwe kharali muthu ari kha iyo thavha takuwa, u di posele lwandzhe; fhedzi u sa timatimi mbiluni yawu fhedzi u tshi tenda zwo a amba zwi tou itea, ndizwine Mudzimu a do zwi ita.²⁴ Nga u ralo ndi khori kha iwe: zweṭhe nina zwa rabela ni tshi humbelo, tendani uri no zwi wana, zwi dovha zwanu.²⁵ Afho utshi ima warabela, wo tea ufarela tyshinwe na tshinwe kha muthu woṭhe, ndi hone na khotsi anu wa nge i tadulu a tshi ḫo ni hangwela vhutshinyi vhanu.²⁶ Fhedzi nasa farela, na khotsi anu wa tadulu vha nga sini farele vhu tshinyi vhanu.²⁷ Vha do vha vha da Yerusalem. A fho Yeso a tshi khou tshimbila thembeleni, vhotshifhe vha hulwane, na vha nwali vha milayo, na vha hulwane vha da khae.²⁸ Vha ri khae, "Maanda a u ita zwithu zwa urali no a ndzhiya gai?"²⁹ Yeso ari kha vho, " Ndi do vhudzisa mbudziso nthihi. Mbudzeni ndi do ni vhudza nga a vhiyo maanda ndi no ita ngawo hezwi zwithu.³⁰ Kha ndovhedzo ya Yohanisi, yovha isthi bva ḫadulu kana kha vhathe? Mphindulen.³¹ Vha ambedzana vha pikisana vhari, "Kana rari, 'Ubva tadulu , ' u dori, 'Ndi ngani nisingo mu tenda? '³² Fhedzi kha rali rari , 'U bva kha vhathe;....." Vho vha vha tshi ofha vhathe, vhathe vhothe vha tenda Yohanisi ndi muporofita. Vha fhindula Yeso vha ri, " Ari ḫivhi. "³³ Zwino Yeso ari kha vho, " Ndi nga sini vhudzi uri nga a fhiyo maanda ndi kho u ita hezwi zwithu. "

12

¹²³ Nga uralo Yeso vhathe u gudisa nga zwifanyiso. Ari, "Munna o zwala mindirivhe, a tingeledza nga luhura, a bwa na dindi la u bondela. A fhaṭha na nndu ndapfu vhukati a hirisa vhalimi vhamindirivhe. Afhedza a fara lwendo. Nga tshi vhinga tsho fanelaho, a rumela mushumi khavha limi uri vhamufheminwe ya mitshelo ya mindirivhe. Fhedzi vhamudzhiy, vha mudiya , vhu rumela asina tshithu." A dovha hafho a rumela munwe mushumi, vha muhuvhadza ḫohoh vha mushonisa. A rumela munwe, vha muvhulaha.⁵ Vho tevhelaho na vhone vhafarwa ngandila dzifanaho, vha diyiwa vhanwe vha vhulawa.⁶ O vha onosala na muthihi wa uruma, murwa wawe ane a mufunesa. Ovha ene wa u fhedzisela umurumela. Ari, "Vha ḫo ḫonifha murwa wanga.⁷ Fhedzi vha ambedzana vhari, "Hoyu ndimula ifa. Idani, rimuvhulaha, ifa li ḫo vha lashu.⁸ Vha mufara, vhamuvhulaha, vha muposa nnda hatsimu ya mindirivhe.⁹ Nga u ralo, mune wa tsimua ya mindirivheu ḫo ita hani? U ḫo ḫa vhathe vhalimi a fha vhaṇwe vhalimi tsimua.¹⁰ A ningi vhala zwo nwalwaho naa? "Tombo ḫe la latwa nga vhafati la pfi a li ma mushumolo vha lone thikho ya tshifhato.¹¹ Hezwo zwo bva kha Murena, vhonā uri zwi kanukisa hani."¹² Nga murawu hahezwi vharangaphanda cha ma Yuda vha ḥoda ndila ua u fara Yeso ngauri vhofpa uri fanyiso i amba ngahavhone. Fhedzi vha ofha gogo lavhathu. Vha mu litsha vha ḫuwa.¹³ Vha rumela vhanwe vhafarisa na vha Herude uri vha mu fashe nga zwine a amba.¹⁴ Vhorri vha tshiswika, vhari khae, " Vhafunzi, zwine vhathe vha humbula avha na ndavha nazwo ngauri ani taluli muthu. Ni funza ndila yone yone ya

Mudzimu. Zwo tendelwa u thela muthelo wa Khesara na? Ri thele na kana ri litshe? ¹⁵Fhedzi Yeso a divha uri ndivhukwila vhu no itwa ari khavho," Ni nndingelani? Disani dinari ndivhone."¹⁶Vha disa kha Yeso. Ari khavho, "Ndi nnyi ofaniswa apha na dzina?" Vhari, "Ndi Khesari." ¹⁷Yeso ari, "Ifhani Khesari, zwiri zwawe na Mudzimu zwiri zwawe." Vha kanukiswa nga ene.¹⁸Vha Saduse, who ne vha muthu afa ha vuwi, vha da khae , vha muvhudzisa, vhatshiri, "¹⁹Vhafunzi, Mushe ori nwalel;a uri, Árali mukomana a lovha a sia mufumakadzi, fhedzi asina nwana, murathu u tea u mala mufumakadzi uyu, a abebela mukomana.²⁰Hovha huna vha thanga vha sumbe , wau thoma a mala mufumakadzi a lovha, asina ñwa. ²¹Wa vhu vhili a mu mala a lovha asia husina n ñwana, wavhuraru na ene zwavha ngau ralo. ²²Vhothe vha sumbe a vhango sia vhanna. Murahuni, mufumakadzi na ene a lovha.²³Musi vholovhaho vha tshivuwa, vha tshi dovha hafho vhavuwa, u ðo vha mufumakadzi wa u fhiyo? Ngauri vhothe vha sumbe o vha mufumakadzi wavho."²⁴Yesu ari, " Asi zwone zwino ita uri ni fhambanise, ngauri anidivhi manwalo kana maanda a Mudzimu. ²⁵Arali vha tshi vuwa vhafuni, a vha dovhi vhamala kana umaliwa, fhedzi vhafana na vharunwa vha makoleni.²⁶Fhedzi nga avha vholovhaho vha no ðo vuswa, ani ngo vhalia kha bhugu la Mushe, kha zwo bvelela tshitakani, uri Mudzimu who amba naye vhari, 'Ndi Mudzimu wa Isaka na Mudzimu wa Yakobo. ²⁷Asi Mudzimu wavho lovhaho, fhezdi wa vhatshilaho.No hela Iwa tshoþhe."²⁸Muthihi wawha nwali vhamilayo ada apfa nyambedzano yavho; a vhona uri Yeso ovha fhindula zwavhudi. A vhudzisa ari," Ndi u fhiyo mulayi wa ndeme ufhira minwe?²⁹"Yeso afhindula ari, "Wandeme ndi wauri, "Ipfa, Isiraeli, Mudzimu Murena washu, Murena ndi muthihi. ³⁰Ni tea ufura Mudzimu Murena wanunga mbilu yanu yothe, nga maya wanu wothe, nga khumbulo dzanu dzothe, na nga nungo dzanu. ³¹Milayo wa vhuvhilindi hoyu,"Ni tea u funa muhura sa inwi mune. ' Ahuna minwe milayo ifhiraho eneyi.³²Munwali wamilayo ari, "Ndi wzavhudi, Mufunzi wavhudi no amba ngoho nari Mudzimu ndi muthihi, na hone ahuna munwe nga nthani hawe. ³³Umufuna ngambilu yoþhe na u pfesesa na nga nungo dzoþhe, na u funa muhura sa ene mune ndi zwa ndeme u fhira minikelo ya ufhisa na mithavhelo."³⁴Musi Yesu vha tshi vhana uri ofhindula zwa vhutali, ari khae, " Aniho kule na muvhuso wa Murena. " Nga murahu ha hezwo, ahuna odo vha na tshivhindi tsha u vhudzisa Yeso.³⁵Nga tshifhinga Yeso vha sthi khou gudisa khoroniya thembeleni, ari, " Ndi ngani vhanwali vhamilayo vha tshiri Kritsu ndi nwa wa Davida?³⁶Davida ene munne, ' kha maya mukhethwa ari, ' Murena vhori kha Murena wanga, " Dzula kha tshanda tshanga tsha ula uswika ndo isa vha vhengi vhau ngafhasi ha mulenzhe yawu. ""³⁷Davida ene munne omuvhidza Murena; nga uralo Kristu uvha ha murwa wa Davida? " Gogo la vhatthu lavhofholowa la muthetshelesa.³⁸Kha iyi ngudo Yeso ari, Basobani vha nwali vha milayo, vha no takalela itshimbila vho ambara nguvho ndapfu na u lumedza kha maragami,³⁹na hone vha na zwidulo zwa vhu thogwa kha Sinagogo na dzibulege dzandeme mitamboni. ⁴⁰Vha pwasha mita yadzitshilikadzi, vha rabela thabelo nndapfu uri vhatthu vha vha vhone. Ha vha vhanna vhado soliwa nga maanda."⁴¹Nga murahu Yeso a dzula ulivhana na bogisi la munikelo thembeleni; O vha o sedza vhatthu vhatshi kho u nikela. Vhapfumi vha isa tshelede inzhi. ⁴²Hambo ðida tshilikadzi ye ya vha i mushai vhukuma a longa mafedeni mavhili, o vha a peni.⁴³A vhidza vhafunziwa vhawewe ari khavho, Ngoho ndiri kha vho iñwi tshilikadzi yo isa zwino fhira zwa vhanwe vhoþhe. A vhidza vhafunziwa vhawewe ari khavho, Ngoho ndiri kha vho iñwi tshilikadzi yo isa zwino fhira zwa vhanwe vhoþhe kha bogisi laminikelo.⁴⁴Nga uri vhoþhe vho fha ngauri vhana zwinzhi. Fhedzi heyi tshilikadzi, i no khoutambula, yo isa tshelede yoþhe ine ya tea utshila ngayo."

13

¹Musi Yeso akhobva tembeleni, munwe wa vhafunziwa vhawewe ari khae, "Mudededzi , khavhavhone zwimangadzo zwa matombo na zwifhathiwa!" ²Ari khaye, " U khou vhona zwifhathiwa zwihulwane? Ahuna tombo line la do sala ntha halinwe tombo lisado poswa phasi."³Ari odzula thavhani ya mitwari ulivhana na tembele, Pithirosi, Yakobo, Yohane na Andrea vha amba naye tshiphirini, ⁴Rivhudze ha, izwi zwido khunyeledzwa lini? Tsumbo yahone ndi ifhiyo ya udadzisa izwi?⁵Yeso ari khavho, " Dzivhuluwani hu songovha na muthu a ni xedzaho. ⁶Vhanji vha do da nga dzina langa vhari, ' ndine ene,' vha do xedza vhanji.⁷Musi nitshi dopfa dzindwa na mikosi ya dzindwa, nisingo tima tima; zwiteya ukhunyelela, fhedzi vhufhelo a vhu athu uswka. ⁸Ngauri dzitshaka dzido vutshela dzitshaka, na mivhuso i do vhatshela mivhuso. Hu do vha na midzinginyo fhethu hunzhi, na dzi ndala. Ndihone uthoma ha mathupho adaho.⁹"Dzivhuluwani ni dzule no thanya. Ngauri vha do ni nekedza dzikhoroni na Sinagogoni ni do rwiwa. Nido imiswa phanda havha hosi na mahosi nga uri no vha vhatthu vhanga, uri zwivhe thovhedzo khavho. ¹⁰Fhedzi mafhungo madifha a tea u thoma a divhadzwe kha tshaka dzotho dza lifhasi.¹¹Musi vha ni fara vha ni kumedza, ni songo vhlaela nga zwine na do amba. Ngauri nga awara eneyo, zwine na tea u zwi amba ni do zwi newa, asi inwi nine na dovha nitshi amba, fhedzi ndi Muya Mukhethwa. ¹²Mukomana u do ambulula murathu a mu neya zwandani zwa vha vhulayi, Na khotsi aralo nwana wawe. Vhana vha ðo vutshela vhala vhabhebbi vhavho vha vha vhulahisa. ¹³Ni ðo vha vhavhengiwa nga vhoþhe nga mulandu wa dzina langa. Fhedzi vhane vha kondelela uswika mugumon, ndi vhone vha no ðo tshidzwa.¹⁴Arali ni tshi vhona zwi nengisaho zwa phusuphusu zwo ima fhethu hu songo fanela," (A vhalaho a pfesese izwi) " Vha re vha Yudea vha shavhele dzithavhani,¹⁵A re kha thanga a singo tsa a nzhena ñduni kana u dzhia tshithu khayo, ¹⁶Are tsimuni a songo humela murahu a yo dzhia nguvho yawe.¹⁷Mashudu mavhi kha avho vho ðihwaho na vha mamisaho. ¹⁸Vharabele uri zwi si iteye nga vhuria. ¹⁹Nga misi iyo hu ðo vha na zwililo, zwi sathu vha hone tshee shango la vha hone, lo sikwaho nga Mudzimu, uswika zwino, kana, nahone a zwitsha ðo vha hone. ²⁰Nga nthani Murena vha flungudza maðuvha ahuna nama ine ya ðo tshidzwa. Fhedzi u itela vhanangiwa, avho vhe a ñanga, a flungudza maðuvha.²¹Arali muthu a amba ari, 'Vhonani, Kresto khoyu! kana 'vhonani asi ula!' ni singo tenda. ²²Ngauralo huðovuwa vho-Kresto vhja u zwifha na vhaporofita vha u zwifha, vha ita madembe nazwi mangadzo uri vha fhure, kha rali zwitshi konadzea navho nangiwaho.

²³Thanyani! Ndoni vhudza zwo^{the}, tshifhinga tshi tshe hone.²⁴"Fhedzi unga murahu hu vhu^{tungu}, duvha li do swifhala, nwedzi unga si iti tshedza,²⁵naledzi dzido wa makoleni, na manda a li^{ta}dulu a do dzinginyiswa."²⁶Ndi hone vha tshi do vhona Murwa- muthu a tshi da e kha makole e na manda mahulu na vhurena.²⁷U do ruma vharunwa vhawе a dovha a kuvhanganya vhanangwa vhawе thungo dzo^{the} dza li^{fhasi}, ubva magumoni a makole.²⁸Vhonani nigude ubva kha muhuyu. Arali davhi lawo li tshi tuma lurere li tshi medza ma^{ta}ri, ni di^{vha} uri tshilimo tsho no swika.²⁹Kharali, vha tshi vhona izwizwitsi itea, vha zwi di^{vhe} uri onovha tsini, ono swika munangoni.³⁰Ngoho ndi ri kha inwi, lushaka ulu lusinga fheli uswikela, zwo^{the} two itea.³¹Li^{ta}dulu na lifhasi zwi do lovha, fhedzi hone ma ipfi anga a nga si lovhi.³²Fhedzi ilo duvha kana awara , ahuna a zwidivhaho, na vharunwa vha li^{ta}dulu, kana ene murwa ha zwi divhi, a azwi di^{vhaho} ndi khotsi e ethe.³³"Dzivhuluwan! Nifhat uwe, ngauri a ni divhi tshifhinga tsha hone.³⁴Zwi fana na muna we a fara lwendo- u siya nndu yawe o nea vhalanda vhawе ndu, afha munwe na munwe mushu wawe, a laedza mulindi uri a dzule o fha^{tuwa}.³⁵³⁶³⁷Zwino-ha dzulani no fha^{tuwa} ngauri a ni di^{vhi} uri mune wa nndu u do da lini; kana u do da nga madekwana, kana do da vhusiku, kana khuhu dzi tshi lila, kana nga matsheloni. Kharali ada nga u t^avhanya, a songo ni wana no edela. Zwine ndakho nivhudza ndiri: Fhathuwani!"

14

¹Musi ho sala maduvha mavhili uri vhu^{tambo} ha Paseka hu itwe na vhurotho vhusina mela. Vho tshifhe vhahulu na vha ^{rw}wali vha milayo vhovha vha tshi ^{to}da ndila ya u mu fara nga maano uri vha mu vhulahe.²Musi vhatshi ri, Ri songo zwi ita zwino nga tshifhinga tsha vhu^{tamboni}, uri ri sa do vutshelwa nga vhanwe vha masole are fhano.³Musi Yeso e ngei Bethania nduni ya Simoni we avha ana mapele, musi vho dzula ^{da}fulan, mufumakadzi a mbo di ya khaye o fara mudzio^{_}nyana wa thengo khulu wa munukho wa u difha.⁴A kwasha mudzio^{_}nyana u^{la} a u shela munukho ula u ^{dif}haho thohoni yawe. Fhedzi ho vha hu na vhanwe vhe vha vha vho kwa^{ta}. Vhanwe vha ^{nu}nu^{na} vhari, "Malandu vha tshi ^{ta}bisa tshi nukheleli itshi?"⁵Hetshi tshi nukheleli tshovha tsha tea tsha rengisiwa zwa masheleni a fhiraho madana mararu a denari, na mali yahone ya kovhekaniwa kha vhashayi." Vha mu shonisa nga zwo.⁶Fhedzi Yeso a ri, " Mu litsheni o ralo. Ni khou mu tambudzelani? O ita tshithu tsha vhudi kha nne.⁷Vha shayi vha dzula vha hone misi yo^{the}, nahone tshifhinga tshinwe na tshinwe na pfa ni tshi ^{to}da ni nga vha itela zwivhuya, fhedzi a ni ngavhi na nne misi yo^{the}.⁸O ita zwe a vha a tshi kwanisa. O dodza muvhili wanga a tshi ite la mbulungo.⁹Ngoho ndiri kha inwi, hunwe na hunwe hune mafhingo madifha a ambiwa lifhasi lo^{the}, hezwi zwe zwa itwa nga mufumakadzi uyu zwi do ambiwa hu tshi humbuliwa ene.¹⁰Zwino Judasi Isikhariothi, mu^{ri}we wa vha fumi mbili, a ya kha vho tshifhe vhahulu uri a vha rengisele ene.¹¹Musi vho tshifhe vhahulu vha tshi zwipfa, vho vha na dakalo ^{li}hulu vha mu fulufhedzisa mali. A mbo di thoma u nyaga tshifhinga tsha u mu netshedzela havhone.¹²¹³¹⁴Nga duvha la u thoma la vhurotho vhusina mela, musi vho thavhela ngwana ya Paseka, vha funziwa vhawе vhari kha e, "Vha khou ^{to}da uri ri yo lugisela ngafhi, uri vha kone u^{la} tshiyelo tsha Paseka? O rumela vhavhili vha vha funziwa vhawе ari khavha, "Tuwani ngomu ha dorobho, ni do wana munna o hwala muvhelo ya madi. Ni mu tevhele. Hune a nzhena nduni, ni mu tevhele ni dovhe niri kha mune wa nndu," Mudededzi uri, "Nndu yanga ya vhueni i ngafhi hune nda do le^{la} hone Paseka na vhafunziwa vanga?"¹⁵U do ni sumbedza nndu khulu yavhu^{di} ye ya lugusiwa zwavhu^{di}. Ni ite ndungiso dzashu hanefho.¹⁶Vha funziwa vhabva vhaya dorobhoni. Vha wana zwo^{the} sa zwe a vha ^{la}edza, vha lugisela zwiliwa zwa Paseka.¹⁷Musi honovha madekwana, a da na vha fumi mbili.¹⁸Vhatshe vho dzula ^{da}fulan vha tshi ^{la}, Yeso ari, " Ngoho ndiri kha inwi, munwe wa vhe iwe ane nda khou la na e u do nthengisa. "¹⁹Vho^{the} vha tungufhala, nga muthihi nga muthihi vhari kha e, " Asinne naa?"²⁰Yeso a fhindula ari khavho, "Ndi munwe wa vha fumi mbili, ane zwino nda khou thotha na e vhurotho ndiloni.²¹Vhunga Murwa wa Muthu a tshi do tuwa sa zwe zwa ^{rw}waliwa nga hawе. Fhedzi khombo kha uyo a ne ngaye Murwa wa Muthu a do rengiswa! Zwo vha zwi tshi nga vha khwine khaye ngavhe a songo vhuya a bebiwa.²²Vha khadi ^{la}, Yeso a dzhia vhurotho, a vhu fhatutshedza, a vhu khaukana. A vha fha ari, "Dzhiani afha. Hoyu ndi muvhili wanga."²³A dzhia tshi nwelo, a livhuwa, a vhafha, vha nwa ngayo.²⁴A ri khavho, "Haya ndi ma lofha a tshitendelano, malofha a ne a tevhutshela vhanzhi.²⁵Ngoho ndiri kha inwi, a thi nga dovhi nda nwa ubva kha mutshelo wa mu^{lo}kola uswika duvha ^{li}ne nda do u nwa u muswa muvhusoni wa Mudzimu.²⁶Musi vho no imba ^{lu}imbo, vha bva vha ya thavhani ya Mitwari.²⁷Yeso ari kha vho, " No^{te} ne do neta, vhunga zwo ^{rw}waliwa, ' Ndi do rwa mulisa na nngu dzi do phada^{la}la.²⁸Mara musi ndono vuwa, ndi do tshimbila phanda ha vho iwe ndi tshi dzhena Galiliya."²⁹Petro ari kha e, " Naho vha balelwa, nne athinga wi."³⁰Yeso ari kha e, " Ngoho ndiri kha iwe, namusi _ndione, vhusiku vhuno_ mukuku^{lume} asathu u ^{li}la luvhili u dovha wo ndandula ^{lu}raru."³¹Fhedzi Petro ari, " Kana hu ufa na vhone, ndi ngasi vha landule." Vhote vha fulufhedzisa zwithihi³²A da bu^{le}geni ine ya pfi Getsemani, Yeso ari kha vha vhafunziwa vhawе, " Dzu^{la}nani fhano musi ndi tshi rabela. "³³A dzhia Petro, Yakobo, na Johana a tuwa navho a thoma u kandeledzea ngomu hawе na u thuphea huhulu.³⁴A ri khavho, "Muya wanga u khou tungufhadzwa zwinzhi, kana u swikela kha ^{lu}fu. Salani fhano ni songo edela.³⁵A tshiya kule nyana, Yeso a wela phasi a rabela uri ngavhe zwi tshi konadzea awara inga fhira u itela ene.³⁶A ri, "Abba, Mune wanga , zwo^{the} zwi a konadzea nga vhone. Kha vha ntshe tshinweli o tshi kha ne. Fhedzi kha hu sa itwa ^{lu}funo lwanga, fhedzi lwa vho."³⁷A tshivhuya a wana vho edela, ari kha Petro, " Simoni wo edela naa? A u koni u linda zwa awara nthihi naa?³⁸Fhatuwa u rabele uri u si wele milingoni. Muya u ya funa, fhedzi nama i shaya nungo.³⁹A dovha a ^{lu}wa ayo rabela, a dovha ma i pfi e a vha o a amba u rangani.⁴⁰A dovha a vhuya, a wana vho edela, ngauri ma^{to} avho o vha a tshi ^{le}ma. Vha shaya zwa u muvhudza.⁴¹A dovha a vhuya lwa vhu raru a ri khavho, " Ni tshe no edela ni tshi awela naa? Zwo ^{li}ngana! Awara yo no swika. Vhonani! Murwa wa Muthu u vho kumedwza zwandani zwa vhavhi.⁴²Takuwani; ri ^{lu}we. Vhonani, ane a do ngambu^{lu}la o novha tsini,"⁴³A

kha di amba, Yudasi, muthihi wa vha fumi mbili aswika, na gogo la vhathu l̄ihulu vho fara mapfumo na dzi thonga, ubva kha vho tshifhe vhahulu, vha nwali vha milayo, na vha hulwane.⁴⁴ Nga uralo mu ambułuli wawe a vha tsumbo, ari " Ane nda ḥo mu kuvhatedza ndi ene. Ni mufare ni tuwe nae no faresa." ⁴⁵ Musi Yudasi o swika, nga u t̄avhanyedza a swika kha Yeso ari, "Rabbi," a mu kuvhatedza.⁴⁶ Vha mu longa zwanda vha mu fara.⁴⁷ Hone munwe wavho we a vha a afho a ḥomola panga, a rema muqinda wa tshifhe muhułu a mu tumula n̄devhe.⁴⁸ Yeso a amba navho ari, " No bva sa unga hu tshi yo fariwa phondi no fara mapfumo na dzi thonga hu u da u fara nne?" ⁴⁹ Tshifhinga ndi tshe na inwi mađuvha othe ndi tshi ni funza thembeleni, a ni ngo mpfara. Fhedzi izwi zwo itywa uri manwalo a dadzisiwe.⁵⁰ Vhothe vhe vha vha vhana Yeso vha mu t̄utshela vha shavha.⁵¹ Muthanga, we a vha o kanyela l̄unwenda fhedzi; ovha a tshi tevhela Yeso. Vhanna vha mu fara a⁵² sia l̄unweda a shavha e fhedzi.⁵³ Vha isa Yeso kha vho tshifhe vhahulu. A kuvhanganyelwa nga vho tshife vhahulu, vha hulwane, na vha nwali vha milayo.⁵⁴ Zwino Petro amu tevhela nga kule a vhuya a nzhena muqani wa tshifhe muhulu. A dzuła nnnda na vhaṭhangha, a ora mulilo.⁵⁵ Zwino vho tshifhe vhahulu na ma Yuda othe vha tshi ḥoda vhuṭanzi kha Yeso uri vha mu vhulah. Fhedzi a vhango vhu wana.⁵⁶ Vanzhi vha amba vhuṭanzi vha tshi mu zwifhela, fhedzi vha shaya vhuṭanzi hu fanaho.⁵⁷ Vhanwe vha ima vha amba vhuṭanzi ha u zwifha khae, vha ri,⁵⁸ "Ro mupfa a tshiri, "Ndi ḥo pwasha thembele ino ye ya itwa nga zwanda, nga maduvha mararu nda fatha inwe isingo itwa nga zwanda."⁵⁹ Hone naho kha uho vhuṭanzi vha si pfane.⁶⁰ Tshifhe muhulu a takuwa a ima vhukati havho a vhudzisa Yeso ari, "Anina phindulo naa? Ndi mini zwine avha vhathu vha ḥanziela nga nthani hau?"⁶¹ Fhedzi a fhumula asi fhindule tshithu. Ha dovha hafho tshifhe muhulu a mu vhudzisa ari, "Ndi iwe Kristu, Murwa wa o fhaṭutshedziwaho naaa?"⁶² Yeso ari, "Ndi nne; hone nođo vhona Murwa wa Muthu musi o dzuła tshandani tsha uła tsha maanda hone a tshi ḥa e makoleni a liđaduļu."⁶³ Tshifhe muhulu a kherula miňwenda yawe ari, "Ri kha di ḥoda vhuṭanzi naa?"⁶⁴ No dipfela a tshi sema Mudzimu. Ni dzhia vhuimo hufhio? "Vhothe vha haṭula vha rio fanela u vhulawa.⁶⁵ Vhanwe vha thoma u mu pfela mare na u vala tshifhatuwo tshawe na u mu rwa nga namuvhili vhari kha e, "Bvumba" vha l̄indi vha mu dzhia vha mu rwa.⁶⁶ Musi Petro atshe fhasi muqani, munwe wa vhashumeli vha vhasidzana wa tshifhe muhulu ađa kha e.⁶⁷ A vhona Petro a tshi di dudedza, a mu sedzesesa ari, "Na iwe waha u namu Nazatha, Yeso."⁶⁸ Fhedzi a landula, a tshiri, "Athiđivhi kana u pfectesa zwine na amba ngazwo." A mbo bvela nnnda a ya munangoni. Mukukulume wa l̄ila.⁶⁹ Fhedzi ula musidzana a mu vhona a dovha a zwi amba kha a vho vhe vha vho dzula heneffo, "Uyu munna ndi munwe ngavho! Fhedzi a dovha a landula. Nga tshifhinga nyana vhala vhe vha vho dzula hanefho vhari kha Petro, "Ngoho u munwe ngavho, nga uri na iwe u mu Galila."⁷⁰ Fhedzi a thoma u di sema na u ana ari, "A thi mu divhi muthu uyo ane na khou amba nga hawe." Kathihi fhedzi mukulume wa mbo di l̄ila lwa vhu vhilı. Ndihone Petro a tshi humbula ma ipfi e Yeso a muvhudza.⁷¹ Mukukulume a satu u lila luvhili, u do nndandula luraru," a mbo di vusa tshililo.

15

¹Zwino hu tshe matsheloni, vho tshifhe vhahulu, na vhanwali, vha milayo na magota ote a Yuda. A langana vha vhofta Yeso vha mu isa ha Pilato. ²Pilato avhudzasa ari, "Ndiwe khosi ya Yuda na?" A fhindila ari, " wo amba zwone." ³Vhotshifhe vhahulu vha mu pomoka nga zwithu zwinzhi⁴Pilato adovha hafho amuvhudzisa, "Nna a u fhindili? Vhona vha u pomoka nga zwithu zwinzhi!"⁵ Fhedzi Yeso ha ngo tsha fhindula, zwa mumangadza.⁶ Zwino nga tshi fhinga tsha vhiṭambo, Pilato o vha o ḥowela u vha nea muthihi wa vho vhoxwaho, onoyo ane vha tama ene, e ene maitele a vhuṭambo,⁷ ho vha hu na munna ane apfi Baraba dorongoni na ma pandukwa vho vhulaha muthu nga tshifhinga tsha vhu pandukwa.⁸ Gogo la vhathu la ḥa ha Pilato la thoma umuhumbela uri a vha itele vhunga o vha itela murahuni.⁹ Pilato avha fhindula ari, "Ni ḥoda ndi tshi ni nikeda khosi ya Yuda naa?"¹⁰ A ralo nge a vha a tshi divha zwauri vho tshifhe vhahulu vha tshi pomoka Yesu vha itwa nga vivho.¹¹ Hone vho tshifhe vhahulu vha tutuwedza gogo la vhathu uri l̄i ḥavhe mukosi uri Baraba a vhoftololwe.¹² Pilato a vha fhindula ari, "Zwino ndiiteni nga khosi ya ma Yuda?"¹³ Vha zhamba vhari, "kha vhambiwei!"¹⁴ Pilato ari kha vho, "O tshinya mini?" Fhedzi vha nana uṭavha mukosi zwihulu vhari, Kha a vhambiwei.¹⁵ Pilato a tshi toda u vha takadza a vhoftolol Baraba. A haṭula Yesu a mu kumedza kha vhalangambi uri a vhambiwei.¹⁶ Ma sole vha dzhia Yeso vha dzhena nae khoroni {ine yavha nndu khulu ya muvhuso}, vha vhidza ma sole ote.¹⁷ Vha ambadza Yeso nguvho ya madzanga, vha ita khare ya mipfa vha mu ambadza.¹⁸ Vha toma usumbedzela tonifho vhatshiri, "Ri a losha khosi ya ma Yuda!"¹⁹ Vha tshi rađo vha murwa thoho nga lutanga na u mu pfela mare. Vha gwadama phanda hawe vha luvha.²⁰ Musi vhomukolela, vha mu bvula ila nguvho ya madzanga vha dovha vha mu ambadza nguvho dzawe, vha bva naye vha yo mu vhambi.²¹ Munwe munna, Simoni wa Sairini, o vha atshi kha ḥa shangoni { o vha a khotsi a Alekizanda na Rufas}, vha mu khombetshedza u hwala tshifhambano tshawe.²² Ma sole a isa Yesu fhethu hu no pfi Golgotha { zwine zwa a mba uri "Dzi thohoni dza vhabu"}.²³ Vha munekedza waini yo ḥangana na mishonga i vhabhaho, fhedzi a sanwi.²⁴ Vha mu vhambi vha kovhekanya nguvho dzawe ngau tou posa ḥangu ya uri mu sole u nzhi i fhiyo.²⁵ Ho vha hu awara ya vhuraru afho vha tshi mu vha mba.²⁶ Kha tshi fanyiso vha vho nwala lunwalo lwa u divhisa mulandu wawe lu tshiri, " Khosi ya ma Yuda."²⁷ Vha mu vhambi na mavemu mavhili, linwe thungo ya tsha u l̄a linwe ya tsha monde.²⁸ Vhafhiri vho vha tshi musema, vha tshi dzungudza thoho vhari, "Aha! Ndi iwe we wara unga pwasha thembele wa dovha wa ifhata nga mađuvha mararu,²⁹ Itsa _ha afho kha tshifhambano u di tshidze.³⁰ Na vho tshifhe vhahulu vho vha vha tshi mukolela vhe na vhanwe, kha thihi na vhanwali vha milayo, navho vhari, "O tshidza vha nwe, fhedzi ukundwa u di tshidza ene mune.³¹ Kha vhari Kristu, khosi ya Isiraele , atse kha tshifhambano, uri ri vhone ritende."A vho vho vhambiwaho naye vha mu semavho³² Nga awara ya vhu rathi, ha mbo di vha na swiswi la tibha sango lothe ya vhuya ya

rwa awara ya tahe.³⁴Nga awara ya tahe Yesu a tavha mukosi ari, "Eli, Eli, lama sabakhatani?" zwi amab uri, "Mudzimu wanga , Mudzimu wanga, ndi ngani vho tutshela?"³⁵Vha nwe vho vha vho ima heneffo vha pfa ma ipfi a we vhari," Sedzani , u vhidzilela Elia."³⁶Munwe a gidima, a shela waini kha tshi ponnzhi, a toma kha lu tanga, a mu fha uri a swiswine.³⁷Munna munwe ari, " A risedze ri vhone uri Elia udo da a mu tsisa." Yesu a ta vha mukosi nga maanda afa.³⁸Nweda wa tembeleni wa kheru nga vhukati u bva ntha u swika fhasi.³⁹Mulangagomane we a vha o ima heneffo phanda ha Yesu a tshi vhona kufele kwa we, ari, " Nga ngoho ndi murwa wa Mudzimu."⁴⁰Ho vha hunu vha nwe vhasadzi vho imela kule.⁴¹Vhukati ha vho ho vha hunu Maria Magadalini, Maria{ mme a Yakobo murathu wa Josiasi}, na Salume. Vhasadzi vha nzhi vhomu tevhela uya Jerusalema.⁴²Musi li tshi vho kovhela, nga uri ho vha hu duvha la u Lugisela, hu tshi tou pfi, Sabatha ndi matshelo,⁴³Yosefa wa Arimathea a da hone. a muhudziwa wa khoru o imela muvhuso wa Mudzimu. A di kwatisa a nhzena ha Pilato a yo humbela muvhili wa Yesu.⁴⁴Pilato zwa mukanukisa uri Yesu ono fa; a vhidza mulangagomane a mu vhudzisa uri Yeso ofa.⁴⁵Musi Pilato ono pfa ngazwo u bva kha mulangagomane uri Yeso ofa, a fha Yosefa muvhili wawe.⁴⁶Yosefa ovha oda na nweda mutshena. Amu fhahulula ntha ha tshi fhambano, amu putela nga nwenda, amu vheya tshaloni tsho korwaho tomboni. A kungulusela tombo mulomoni wa tshalo.⁴⁷Maria Magadalini na Maria mme a Josiasi vha vhona he Yesu a vhulungelwa hone.

16 ¹Duvha la Savhatha lo no fhira, Maria Magadalene, Maria me a Jakopo, na Salome vharenga ma pfura a u nukhelela uri vha de vha dodze muvhili wa Yeso. ²Nga matsheloni a duvha la u thoma lavhege, vhowa livhiqani duvha lonobva. ³Vha vhudzisana vha ri, "Ndinyi a no do kungulusa tombo libve munangoni walivhida?" ⁴Vhari vhatshi sedza nthu, vha vhona uri tombo lovha lo kunguluwa, ngauri lovha li lihulu.⁵ Vhadzhena vhiqani vha vhona muthanga o ambara nguvho tshena, odzula tshanqani tshaula, vhatshuwa. ⁶A ri khavho, "Nisingo tshuwa. Nikho tqoda Yeso, Mu Nazarene, o vhambwa. Ovuwa! Haho fhano. Sedzani bhulegeni oladzwa hone. ⁷Fhedzi tuwani, ni yo vhudza vhafunziwa vhawne na Petro, 'Ukho fhira phanda u kho ya Galilea. Henengei ni domu vhona, sa zwe a nivhudza zwone." ⁸Vha bva vha kho gidima vhi qani; vho vha vhakho tetemela ngeno vho mangala. a vhango amba na muthu nga uri vha vho tshuwesa.⁹[Nga matsheloni a duvha la u thoma lavhege, nga murahu o vuwa, a thoma nga u di sumbedza kha Maria Magadalina, he a intsha madimoni a sumbe. ¹⁰A tuwa u yo vhudza vhe a vha a navho, vhakho dilila na u vhongolela. ¹¹Vhapfa uri ovuwa na uri o vhonwa nga ene, fhedzi vhasa tendi.¹²Nga murahu ha izwi zwithu a tuwa a ye divho nadza a kha tshinwe tshimo kha vhanwe vha vhili vhakho tshimbila vha tshiya shangoni. ¹³Vha humela murahu vhaye vhudza vhanwe vhavho, fhedzi vhasa kholwi.¹⁴Yeso nga murahu a bvelela kha vhafumi na thihi vho qigeda qafulani, fhedzi a vha kaidza nga u sa tenda havho na mbilu dzo o maho, nga uri a vha ngo tenda kha vho mu vhonaho o no vuwa. ¹⁵A ri kha vho, "Iyani khama shango othe, ni yo funza mafhungo madifha kha zwothe zvisika. ¹⁶A no tenda u lovhedzwa u do tshidzwa, fhedzi a sa tendi u udo semwa.¹⁷I dzi tswayo dzi do tshimbila na vhano tenda: dzi nani langa vha do ntsha mi muya. Vha do amba ndimi ntswa. ¹⁸Vha do doba dzi nowa nga zwanqa, na ho vhanwa zwino vhulaya, zwi nga si vha huvhadzi. Vha do vheya zwanda kha vhano lwala, vha dofholo.¹⁹Nga murahu Murena o no amba navho, a dzhiwa a ya makoleni a dzula thungo kha tshanda tsha ula tsha Mudzimu.²⁰Vhafunziwa vhabva vha yo funza bhulege dzothe, ho ralo urena a shuma navho a tshikhwaqhiswa ma ipfi nga tswayo vha tshi tshimbila navho.]